

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

³Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” (Jn 13, 35)

Sík Sándor:
Isten lánc

*Nem, nem engedlek, fogom a kezed:
Az Isten lánc vagyok én neked.*

*Kötlek, magadhoz, élő kötelekkel,
Komoly, virrasztó, nehéz szeretettel.*

*A ködlő múltat, akarom, feledd,
S állj meg hajnalló mélyeid felett.*

*És nézz magadba boldog félelemmel:
Isten szemével és az én szememmel.*

*És tépd el mind a félig-fátylakat.
Akarom: láss és megszeresd magad.*

*Hogy lásd magad: ifjúnak és igaznak,
Erősségnek és mosolygó vigasznak.*

*Lásd, hogy világol a boldog titok:
A zengő porta, mit Isten nyitott.*

*Akarom: keljen új életre benned
Alvó dala az építő igennek.*

*És mosolyogd rám, édes jó barát,
Az erős Isten élő mosolyát.*

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye

Felelős kiadó:

Felföldi László püspöki helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség:

4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,

06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dnyem.hu

Fotó: Kovács Ágnes

Nyomda: Rexpo Kft.,

felelős vezető: Rácz János

**A címlapon a nyíregyházi Szent Imre
Gimnázium diákjai láthatók.**

A TARTALOMBÓL

PÉLDAÉRTÉKŰ ÖSSZEFOGÁS EREDMÉNYÉT ÜNNEPELTÉK A NYÍREGYHÁZI KATOLIKUS GIMNÁZIUMBAN A nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskolában tornacsarnokot adtak át 2014. szeptember 6-án. (6. o.)

ÚJ IGAZGATÓ AZ EGYEKI MÓRA FERENC KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA ÉLÉN Kirilla Pál, a debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumának korábbi igazgatója vette át a stafétabotot (10–11. o.)

BEMUTATKOZIK A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYEI KARITÁSZ ÚJ VEZETŐJE Bosák Nándor megyés püspök Mészáros lászlót bízta meg az egyházmegyei karitás vezetésére (16–17. o.)

Mindannyian tanítványok vagyunk

„A szeretettel egyetlen jó dolog történhet, az hogy másokkal megosztjuk...”

„De nehéz az iskolatáska...” – nemcsak diákoknak.

Az ember életének egyetlen biztos kísérője – születése pillanatától a haláláig – a tanulás, a tanítványság. Az életnek a tanulása, tanítása. „Én egész népemem fogom, nem középiskolás fokon, taní- tani!” (József Attila: Születésnapomra).

Ilyenkor szeptemberben elkerülhetetlen, hogy gondoljunk erre, és megerősítsük szívünkben a tanulás/tanítás feladatának fontosságát, örömét. Keresztény életünk is a tanítványságból születik, fejlődik, mert ott kell ülnünk Jézus lábainál, és figyelniük kell rá, tanulniuk kell tőle. Életünk különböző szakaszaiban új kihívásokkal nézünk szembe, amelyekben tanulniuk kell magunkat és a bennünket körülvevő környezetet. Ennek a tanulásnak mintegy összefoglalását adják meg Jézus szavai. Meg kell élnünk a tanítványság lelkületét, fel kell fedeznünk életünkben az Istentől kapott talentumok gazdagságát, a Szentlélek segítségével ezeket ki kell bontanunk, és gyümölcsöket kell teremnünk magunk, családjunk és keresztény közösségünk javára. Nem szabad, hogy ettől az úttól eltávolítson a vele járó szenvedés. Nincs igazi tanulás, igazi gyümölcs az életünkben szenvedés nélkül. Az életünk egyik legfontosabb talentuma a szeretet. A szeretetet is tanulni kell a mindennapi életünkben.

„Az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim lesztek. ...Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen

bennetek, és örömetök teljessé legyen” (Jn 15,7-11).

Isten azt akarja, hogy a neki szolgáló életünket az öröm és a béke járja át. Csak az ilyen életben születik meg az a jó ízű szeretet, amelyben megértjük Isten irántunk való jóságát, és ezt az örömet boldogan megosztjuk másokkal. Ez Jézus szándéka, akarata az őt követők közösségében.

Milyenek kell lennie ennek a szeretetnek? Ez mindenki életében más és más. Életünk legfontosabb feladata, hogy megtaláljuk a szeretetnek azon talentumait, erőit, amelyekkel legjobban tudunk szolgálni. Mert ez az a szolgálat, amely kibontakoztat bennünket.

A legveszélyesebb, legfájdalmasabb az elásott talentum. A szeretettel egyetlen jó dolog történhet, hogy elosztjuk. Ha nem adjuk tovább, megmérgezi a szívünket, boldogtalanná teszi, és hiánya nagy szenvedést okoz azok életében, akiknek szükségük lett volna jóságos szeretetünkre.

„Úgy lesz, mint azzal az emberrel, aki idegenbe készült. Összehívta szolgáit, s rájuk bízta vagyonát. Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt. Aki öt talentumot kapott, menten elkezdett vele kereskedni, s másik ötöt nyert rajta. Ugyanígy az is, aki kettőt kapott, másik kettőt szerzett. Aki egyet kapott, elment, ásott egy gödröt, és elrejtette urának pénzét” (Mt 25,14-18).

A Lélek gyümölcseinek, talentumainak kibontakoztatásában segítségünkre siet a Szentlélek.

Szent Pál arról ír, hogy ahol „szóhoz engedik jutni” a Lelket, ott jelenléte gyümölcsöket terem az emberben. Ezek „a szeretet, öröm, béke, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság” (Gal 5,22).

E gyümölcsök „érett” formában – azaz állandóan és töretlenül – a lelkileg érett emberek életében vannak jelen. A Szentlélek ezeket a gyümölcsöket akarja megteremni a mi életünkben is!

Az Istennel való első találkozás, a Krisztus-követés első lépései is új örömmel, békével, szeretettel töltenek el bennünket. De ennek az öröme, békének még állandósulnia kell.

Gyakran előfordul, hogy az Istenben, a szeretetben való élet első öröme után egyszer csak elhomályosul körülöttünk minden, s újra nehezünkre esik tenni a jót. Ha azonban ezt a fájdalmat szeretettel, a szenvedő Jézussal egyesülten fogadjuk, akkor ebben új módon megtalálhatjuk Jézust és az örömet. S ezen az úton járva egyre alkalmasabbá válunk, hogy a Szentlélek állandósítsa bennünk ajándékait és gyümölcseit.

„Legyen áldás az úton, amit ma kezdesz el, Legyen veled az Isten, kérjük, kísérjen el, Kérjük, oltalmazzon meg, és adjon neked erőt,

Utadon vezessen, formáljon, szeressen, Legyen a te őriződ...”

Felföldi László plébános
Megtetesülés Templom, Debrecen

Változások a katolikus iskoláinkban

Az egyházmegye katolikus intézményeinek igazgatói közössége első értekezletét 2014. augusztus 27-én tartotta az egyházmegye püspöki hivatalában. Az értekezleten Bosák Nándor megyés püspök köszöntötte az intézmények vezetőit, majd Molnár Katalin, az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Felügyeletének (EKIF) főigazgatója tartotta meg az előző tanévet értékelő beszédét, ezután a 2014/2015-ös tanév főbb feladatait egyeztették a résztvevők.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 6 oktató-nevelő intézményében összesen **3641 diák**, az általános iskoláiban ezúttal **422 óvodás** és **220 elsős kisdiák** kezdi meg a 2014/2015-ös tanévet.

Bosák Nándor püspök atya köszöntő gondolataiban kiemelte: a tanév megkezdésekor a figyelmet a célokra kell összpontosítani, és össze kell gyűjteni a hozzá szükséges eszközöket, amely a pedagógusszakma részét képezi. Másrészt a munkát abba a dimenzióba, a természetfölötti világ közösségébe kell helyezni, amelyben élünk, és ebben a látásmódban kell kérnünk a Szentlélek segítségét, Isten kegyelmi támogatását.

A továbbiakban a főpásztor elmondta, az Egyház azért vállal részt az oktató-nevelő munkában, hogy az új nemzedék értékes emberré formálásához hozzá tudjon adni a szakmai adottságival, lelki háttérével, a keresztény emberi értékek bemutatásával, átadásával.

Az egyházmegye két intézménye is nagy beruházások eredményét ünneplheti. A nyíregyházi Szent Imre Gimnázium tornacsarnokkal, Kisvárdán pedig a Szent László Intézmény általános iskolai új épületrészszel gazdagodott. A tornacsarnok felépítését Nyíregyházi Kosársuli Utánpótlás Kosárlabda Egyesülettel közösen, a Bige Holding adófelajánlásának segítségével valósította meg az

egyházmegye. A püspök atya kiemelte, ezek az anyagi befektetések csak úgy fognak megtérülni, ha az intézményvezetők és a pedagógusok minőségi munkában is többletet nyújtanak. A püspök atya ehhez kívánt az iskolák pedagógusainak bátorságot, bölcsességet. Végül Kirilla Pált, az egyeki általános iskola új igazgatóját köszöntötte kollégái körében, majd megköszönte Hajduné Holló Katalin korábbi igazgató munkáját, ő a továbbiakban az óvoda vezetője lesz.

A debreceni Szent József Gimnázium és Szakközépiskola Kollégiumának vezetésével Pintér József tanár urat bízta meg.

A nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda igazgatóhelyettesi posztjára Tormássiné Kapitány Ágotha kapott megbízást.

További változások is gazdagítják az

intézmények oktató-nevelő munkáját. A nevében is megváltozott kisvárdai Szent László Katolikus Középiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda intézményében 2014. szeptember 1-jétől gimnáziumi osztály indítása is elkezdődik.

Továbbá a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye átvette a felnőttképzéssel foglalkozó debreceni Kodolányi János Középiskola és Kollégium Debreceni Szakközépiskolai Tagintézményét, amelyet a jövőben az egyházmegyei fenntartású debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium működtet.

A következő OKJ-s képzések indulnak: Informatikai rendszergazda; Szociális asszisztens (államilag finanszírozott); Ügyviteli titkár; Idegenvezető; Turisztikai szervező, értékesítő.

Egyházmegyei Sajtóiroda

23 szakértővel kezdi meg a munkáját az egyházmegyei tanfelügyeleti rendszer

Az elmúlt tanévtől kezdte meg aktív működését az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Felügyelete (EKIF).

Visszatekintve az elmúlt évre, mennyiben segítette az intézményvezetőket az iroda, mi volt az a konkrét terület, amelyben hatékonyabbá, eredményesebbé tette a pedagógusok munkáját? Az EKIF eddigi munkájáról, a tanfelügyeleti rendszeréről Molnár Katalint kérdeztük.

– A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet meghatározza a fenntartó feladatait, amelyek szükségesek a törvényes működés kialakításához: döntési, jóváhagyási, értékelési és ellenőrzési kötelezettségeink vannak. Ezekben túlmenően ide tartozik az átlagbér alapú támogatás, a gyermek- és tanulóékeztetéshez nyújtott támogatás, a tankönyvtámogatás igénylése, elszámolása, ha szükséges, módosítása; valamint az egyházi működési és kiegészítő támogatások igénylése és elszámolása, a 6 katolikus köznevelési intézmény szakmai munkájának koordinálása is. Napi kapcsolatban vagyok az intézmények vezetőivel, bármilyen kérdésben számíthatnak a segítségemre.

Az elmúlt tanév tapasztalatait levonva készítettem el a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye katolikus intézményei 2014/2015-ös tanév helyi rendjét, amely dokumentum – a jogszabályi hivatkozások mellett – tartalmazza havi lebontásban az intézmények feladatait, kötelezettségeit a fenntartó felé. Hiszem és remélem, hogy megkönnyíti a közös munkát.

– **A tanévnyitó munkaértekezleten túl milyen alkalmakkor találkoznak az intézményvezetők?**

– Terveink szerint – fenntartóként – részt veszünk minden intézmény fél-évi és év végi tantestületi értekezletén, ahol számot adnak az iskolák az elvégzett feladatokról, sikereikről, esetleges gondjaikról. Ezen túl az elmúlt tanévben, 3 intézményben 48 órát látogatunk, elemeztünk. Az idei tanévben a 3 másik katolikus iskolába készülünk óralátogatásokra. Ezek az alkalmak

kon túl pedig, ha szükséges törvényi változások kapcsán, találkozunk. Több iskolai rendezvény, ünnepség, verseny, vizsgák során is rendszeresen meghívtak és résztvevők vagyunk, ahol szintén alkalmunk van a közös beszélgetésekre, tapasztalatcserére.

– **Ettől a tanévtől kezdődően a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye-ben egy újabb intézmény, a tanfelügyeleti rendszer kezdi meg a munkáját. A magyar közoktatásban 1985 óta nincs külső szakmai ellenőrzés. Hogyan fogadják ezt a változást most a pedagógusok?**

– A szakértők vizsgálni fogják a pedagógusok és az intézményvezetők munkáját, valamint az egész intézményt. Az alapelv helyénvaló; gyakorló pedagógusként és volt intézményvezetőként is azt mondhatom, hogy szükséges a szakmai külső kontroll minden „szereplőnek”. Fontos a pedagógusnak, hogy a diákokon és a szakmai munkaközösség-vezetőn és igazgatón kívül másoktól is visszajelzést kapjon a munkájáról. De ugyanígy szükséges az intézmény vezetőjének is, hogy megerősítést kapjon kollégái szakmai és módszertani felkészültségéről. A siker legfontosabb feltétele, hogy a legjobb szakemberek kerüljenek kiválasztásra, felkészítésre, akik segíteni, tanácsot adni járnak majd az órákra. Az ellenőrzés alapvető célja a fejlesztés legyen, valamint, hogy a pedagógus objektív értékelést kapjon a munkájáról, és szükség esetén segítsék szakmai fejlődését.

– **Az egyházmegyében 23 szakértő tagja van a tanfelügyeleti rendszernek. Miért van szükség ennyi szakértőre? Hogyan fog működni ez az intézmény?**

Első osztályos tanulók a kiskvárdai intézmény tanévnyitóján

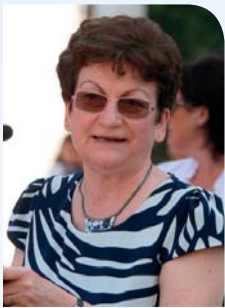
Molnár Katalin

– A Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet (KPSZTI) meghatározta az egyházmegye által felkészített és foglalkoztatott szakértők számát, a mi egyházmegyénkben ez 21 fő. A 60 órás képzések már elkezdődtek, folyamatosan zajlanak 2014 végéig. 2015. január 1-jétől megkezdődnek az intézményi látogatások, ellenőrzések. Dokumentumokat elemezznek, tanári és iskolaigazgatói interjúkat készítenek és órákat is látogatnak majd a tanfelügyelők. Ezért a munkában részt vevő, gyakorló pedagógusok kötelező órája nem lehet több mint heti 18 óra, és szabadnap is rendelkezésükre áll, hogy zavartalanul tudjanak utazni és dolgozni a kijelölt intézményekben. A Kormányhivatalok elkészítették az ellenőrzési terveket, amelyek alapján történik a tanfelügyeleti munka.

Egyházmegyei Sajtóiroda

Példaértékű összefogás eredményét ünnepelték a nyíregyházi katolikus gimnáziumban

A nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskolában tornacsarnokot adtak át 2014. szeptember 6-án. A minden igényt kielégítő Szent Imre-tornaterem létrejöttét a Nyíregyházi Kosársuli Utánpótlás Kosárlabda Egyesülettel közösen, a Bige Holding adófelajánlásának segítségével valósította meg az egyházmegye. Az átadási ünnepségen – többek között – részt vett Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök, Soltész Miklós államtitkár, országgyűlési képviselő, Jászai Menyhért, Nyíregyháza alpolgármestere, Bige László, a Bige-Holding vezérigazgatója, Szalay Ferenc, a Magyar Kosárlabda Szövetség elnöke, valamint az intézmény pedagógusai és diákjai.

Megyesi Mária igazgatónő köszöntő beszédében elmondta, hogy egy különleges, példaértékű együttműködés eredményét ünneplik. Egy

korábban megalakított törvény lehetővé teszi az utánpótlást nevelő sporttevékenységek támogatására történő adófelajánlásokat. Ezt a lehetőséget felismerve Farkasinszky Gyula, a Nyíregyházi Kosársuli Utánpótlás Kosárlabda Egyesület elnöke kezdeményezte az adófelajánlást a neveltjei javára.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, a katolikus intézmény fenntartója biztosította a telket, az infrastruktúrát, 30% önrészt és az előfinanszírozást. A Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetségének döntése értelmében Bige László, a Bige-Holding tulajdonosa társaságiadó-felajánlásával 70%-ban biztosította a szükséges forrást a beruházás megvalósításához. Az épületet Kulcsár Attila Ybl-díjas építész tervezte.

„A sportolás szolgáljon a testvériség növelésére” – folytatta Ferenc pápa gondolatával beszédét az igazgatónő, majd kérte, szolgáljon a tornaterem mindenki növekedésére az erkölcsi jóban és fejlődésére a fizikai teljesítményekben.

Soltész Miklós államtitkár beszédében egy sportérdekességgel, a kosárlabdázás történetére hívta fel a diákok figyelmét. Elmondta, 120 éve az USA

egy tanárának ötletéből született ez a sportág, aki – az amerikai foci mellé – téli foglalkozás gyanánt találta ki a kosárlabda mostani elődjét a fiataloknak.

A történet szerint, a tanárt behívta az igazgatója az irodájába, és ő addig a rögbilabdáját bedobta egy ott lévő barackos kosárba. Mire visszament, a gyerekek – őt utánozva – kosárba dobást játszottak, majd két helyre is letették a kosarakat. A téli időszakban folytatták ezt a játékot a sportcsarnokban, felrakták az erkélyre a barackos kosarat, és azt 10 láb magasra rögzítették. Megdöbbentő, hogy a 120 évvel ezelőtti döntés a mai napig így van. Ma is ilyen magasan van a kosárlabdapalánk – tette hozzá az államtitkár. Néhány év múlva az első mérkőzésre is sor került, 9-9 játékkal. Az iskola portásának volt a feladata, hogy – létráról elérve – kivegye a kosárból a labdát. Akkor egy mérkőzés focilabdával 2×15 percig tartott. A mérkőzés vége szintén meglepetéssel: 1:0 lett az eredmény. A portásnak nem túl sok dolga akadt. A testnevelő tanár kezdeményezésére később palánkot is készítettek, majd a tanár 13 szabállyal megalkotta a játékot, amiből 9 még ma is működik. Ez az iskola Fiatalok Keresztény Egyesülete Kollégiuma néven volt ismert, és most Nyíregyházán is egy

katolikus keresztény iskola ad helyet a kosárlabda-egyesület munkájának – fejezte ki örömét az államtitkár úr. Végül kérte a diákokat, hogy amennyire lehet, ragadják meg ezt az lehetőséget, sportoljanak, és felelősséggel vigyázzanak a következő generáció számára átadott értékekre.

Ezután **Jászai Menyhért**, Nyíregyháza alpolgármestere szólt a jelenlévőkhöz, elmondva, hogy a városban a gyermekek oktatása-nevelése mellett a diákok

sporttevékenysége kiemelt fontossággal bír. Nyíregyházán számos olyan fejlesztés valósult meg az elmúlt években, amely a gyermekek és fiatalok sportolását szolgálja. Majd örömét fejezte ki azért, hogy a város elismert, jó hírű létesítményei sorát gazdagítják az egyházi fenntartású intézmények, színvonalas tevékenységükkel, értékrendjükkel.

Bige László a Bige-Holdig vezérigazgatója mindenkinek gratulált, aki részt vett a projektben. A kormány által adott lehetőségből jó szándékkal, tu-

dással, hozzáállással és jóindulattal létre lehet hozni nagy beruházásokat. A

tudnak elérni. Az áldásban ezért az összefogásért, a jó szándékért is köszönetet mondunk. Majd a főpásztor kérte Isten áldását, a szellemi testi és lelki gazdagodásra, összefogásra is.

Végül **Szalai Ferenc**, a Magyar Kosárlabda Szövetség elnöke zárta a köszöntések sorát. Elmondta, hogy az országban ezekben a hetekben több tornatermet is átadtak. Sajnos a rendszeres mozgás hiánya miatt az egész ország egészségi állapota rossz. A korábbi évtizedek heti 2-3 tornaórája helyett 5-6 óra aktív mozgásra van szükség. „A sport stratégiai ágazat kell hogy legyen ebben az országban” – idézett a szövetség elnöke Orbán Viktor miniszterelnök

vezérigazgató bízik abban, hogy ezzel a lehetőséggel élnek majd az elkövetkezendő években is, és még hasonló projektek indulnak, sportcsarnokok épülnek a városban.

Ezután az ünnepélyes szalagátvágás következett, majd **Bosák Nándor** megyés püspök megáldotta az épületet. A főpásztor felhívta a figyelmet arra, hogy amikor az egyház megáld egy emberi munkát, tevékenységet, épületet, ebben mindig kétirányú gondolat fogalma-

zódik meg. Egyrészt a köszönet azért a munkáért, amit az ember az Istentől kapott képességei és adottságai alapján elvégezhetett, másrészt az Isten dicsőségét mutatjuk fel azzal, hogy az ember a világot alkotó és fenntartó Teremtő tevékenységét folytathatja a tőle kapott képességével. Az összefogásból született tornaterem megépülése azt hirdeti, hogy ha a jó ügy érdekében összefognak a társadalom különböző szervezetei, intézményei, akkor gazdag eredményt

*Szent Imre
tornaterem*

korábbi beszédéből. Nem az a cél, hogy még több olimpiai bajnokot neveljünk, és még több gólt rúgjanak a labdarúgók, hanem az, hogy aki ma ebben az országban fiatal, az a rendszeres mozgással megkaphassa az esélyt a hosszú, egészséges élethez.

Végül kiemelte, hogy a sport ereje a közösség ereje is. Az a fiatal, aki megtalálja a helyét a sportban, aki nap mint nap segít a másoknak, felnőtt életében is hasonlóan fog cselekedni. A kosárlabda-szövetségnek évente 7 milliárd Ft áll a rendelkezésére arra, hogy segítsék a magyar kosárlabda-sportágazatot. Ennek 2/3 részét elsősorban iskolai létesítményekre fordítják. Ma a kosárlabda-sportágazatban 47 000 igazolt sportoló van, mindez azért, hogy a gyerekek – a mozgáson keresztül – élményt és egészséget kapjanak.

Az ünnepségen közreműködtek az iskola diákjai és a Face Team akrobatacsoporthoz; ők kosárlabda-bemutatót tartottak.

Kovács Ágnes

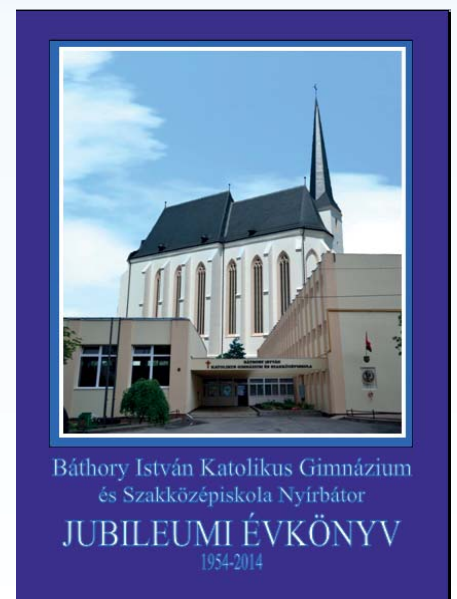
Jubileumra készül a nyírbátori Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskola

Kettős jubileumra készül a nyírbátori gimnázium kollektívája és tanulóifjúsága. 1954-ben indult a gimnáziumi képzés Nyírbátorban majd 2013 szeptemberében, amikor a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásába került az intézmény, új értékek, lehetőségek jelentek meg az iskolában.

A jubileumi év programját 59+1 év jegyében hirdettük meg. Az októberi jubileumi ünnepség keretében ünnepi műsorral, pályázatok eredményének hirdetésével emlékezünk az elmúlt 60 évre.

Évkönyvben jelentetjük meg az elmúlt évtizedek eseményeit, és kíváncsian várjuk, hogy mit is rejt az „időkapszula”, melybe 10 évvel ezelőtt minden osztály elhelyezett valamit az utókornak.

Rác Tiborné igazgató

Iskolai épület felszentelésével kezdődött a tanév Kisvárdán

Bosák Nándor megyés püspök megáldotta az egyházmegye fenntartásában lévő kisvárdai Szent László Katolikus Középiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda új, tornateremmel is ellátott 16 tantermes általános iskola épületét. Az intézményben – amelynek gyermeklétszáma ettől a tanévtől 1100 főre bővült –, szeptember 1-jétől – a szakközépiskolai osztály mellett – gimnáziumi osztály is indult.

Az épületmegáldással egyben Bosák Nándor püspök atya Veni Sancte szentmisét mutatott be a város és a környező települések meghívott papjaival együtt, majd Kerecsi Béla, az intézmény igazgatója ünnepi beszédével megnyitotta a 2014/15-ös tanévet a szülők és diákok körében.

Minden iskola életében különös jelentőséggel bír a tanévnyitó, ha pedig az előttük álló tanévhez és feladatokhoz szentmise keretében együtt kérik Isten

áldását és segítségét szülők, pedagógusok és diákok, akkor az még bensőségesebb. Elsős tanulóink életében is maradandó élmény, hiszen számukra ez jelenti az első lépést, hogy „nagy családkunk” tagjaivá váljanak. A közös szentmise felemelő, meghitt hangulata erőt ad mindenkinek az eljövendő feladatok teljesítéséhez.

Kerecsi Béla igazgató

Kerecsi Béla, az intézmény igazgatója ünnepi beszédével megnyitotta az idei tanévet. Igazgató úr köszöntőjében az építkezés elmúlt évére tekintett vissza, és abbéli örömét fejezte ki, hogy hosszú idő után reményein felüli fejlesztés való-

sult meg az intézményben, és Isten áldását kérte az iskola diákjaira és az itt dolgozók munkájára.

Bosák Nándor főpásztor ajándékként tekint az általános iskola épületére. A homíliájában a korszerű, minden igényt kielégítő épület megáldásával a benne történő munkához, feladatokhoz kérte Isten áldását, segítségét. Hiszen az iskola feladata, hogy olyan, teljes értékű embereket neveljen, akik tudják, mi a jó, akiknek van elég bátorságuk, hogy szüntelenül a jót, az igazat keressék, és úgy éljenek, hogy hasznára legyenek embertársaiknak.

Az iskola szellemiségét elsősorban a pedagógusok munkája, elkötelezettsége adja. A tanévnyitón azért is imádkoztak az egybegyűltek, hogy az ő munkájukon Isten áldása legyen. A főpásztor azon kívánságának is hangot adott, hogy életető, gazdagító, derűs, jókedvet sugárzó közösségi szellem töltsen be az új iskolát.

A szentmise végén igazgató úr ajándékkal kedveskedett a kis elsősöknek. Majd a diákok a tantermükbe vonultak, ahol az atyák megszentelték az új tantermeiket. Másnap tanítványaik boldogan vették birtokba az iskola szép, tágas helyiségeit.

Major Tamásné

Énekel és munkával újít Kirilla Pál igazgató az egyeki iskolában

Az egyeki Móra Ferenc Katolikus Általános Iskola és Óvoda új vezetővel kezdi a 2014–15-ös tanévet. Kirilla Pál, a debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumának korábbi igazgatója vette át a stafétabotot Hajdúné Holló Katalin Szilvia korábbi igazgatótól. A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye 2012-ben vette át az egyeki önkormányzattól az intézményt. Az iskola tantermei két helyen találhatóak a településen belül, ahol mintegy négyszáz fő tanuló, az óvodában pedig kétszáz fő óvodás gyermek mindennapi életében vesz részt az összesen nyolcvannyolc pedagógus és technikai dolgozó.

Az iskola és óvoda diákjai változatos és különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből érkeznek nap mint nap. Egyeken jelentős számú roma lakosság is él, és – mint a legtöbb magyarországi településen – itt is sok a munkanélküli, az egzisztenciáját veszített család, amely nem csak anyagilag, de pszichésen is megviseli az ott élő embereket. Ezért az 5600 fős település egyetlen többcélú közoktatási intézmény pedagógusaira nem kis felelősség hárul.

Az alábbiakban Kirilla Pál igazgatóval beszélgettünk a terveiről, elképzeléseiről.

– Az egyházmegye iskolái közül a legtöbb hátrányos helyzetű gyermek az egyeki iskolához tartozik. A debreceni intézmény után a vidéki iskola jellegében is más, vezetése nagyobb felelősséggel járó munkát kíván.

– Úgy érzem, itt volt az ideje a váltásnak az életemben. Jól képzett pedagógusokkal van ellátva az iskola, közös a felelősségünk, bár igaz, itt sokkal több emberért felelek, mint a kollégiumban, és ez nagy kihívást is jelent.

Eddigi pedagógusi pályám során gyakran találkoztam a szegénység, családi összetartozás hiánya okozta nehéz sorsokkal; ezekre érzékeny vagyok. Nem teszek különbséget a roma és magyar gyerekek között. Minden gyermeknek olyan kitörési lehetőséget kell bemutatnunk az iskolában, amely kinyitja előttük a világot, akár továbbtanulásról, vagy fizikai munkáról legyen is szó.

Nem félek a vidéki életformától, mert magam is falun nőttem fel, és szeretem ezt a mentalitást. Egy falu mindig másként működik, mint egy város. Az emberek – történetesen a szülők – nyíltabbak, jobban észreveszik, ha valami nem úgy működik, ahogyan ők szeretnék, a kritikák is

hamarabb elérnek, még az utcán is leállíthatnak.

– Talán a vidéki ember jobban magáénak érzi az iskolát. Akármilyen véleményt formál, az pozitív hozzáállást jelent a tekintetben, hogy érdekli az iskola.

– A szülők a diákokkal egyenrangú iskolahasználók, teljesen nyitottnak kell lenni feléjük. Nem csak formális szülői részvételt kell biztosítani számukra. Meghatározott keretek között az iskolai élet számos területére bepillantást kell engedni részükre, gondolkodok itt rendezvényekre, családnapra, különböző vásárokat, osztályprodukciók szervezésére.

Köztudott, hogy sokszor a szülői értekezletekre a legproblémásabb gyermekek szülei nem jönnek el. Szeretnénk ebben is olyan módon előre lépni, hogy az ilyen szülők is motiváltabbak legyenek. Igazgatói szinten is felvállalom a családok látogatását, és a helyi karitászt bevonásával megkeressük a segítségnyújtás vállalható lehetőségeit is.

Ezen a nyáron – a családlátogatók során – megismerkedtünk a leendő elsősoikkal az otthonukban szüleik, családjuk körében. Nyitottan, nagy szeretettel fogadtak bennünket, volt,

Kirilla Pál nyírkércsi lakos, 1978. 09. 24-én született.

TANULMÁNYAI:

Középiskolai tanulmányait a nyíregyházi Szent Imre Gimnáziumban végezte.

1998–2002: hittan–történelem szakos tanár – Nyíregyházi Főiskola, Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

2006–2008: történelem szak – Debreceni Egyetem Bölcsész tudományi Kar

2009–2011: közoktatási vezető, szakvizsgázott pedagógus – BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Alkalmazott Pedagógiai és Pszichológiai Intézet

SZAKMAI TAPASZTALAT:

2003–2005: általános iskolai nevelőtanár – Nyírkércs, Petőfi Sándor Általános Iskola

2005–2006: kollégiumi tanár – debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

2006–2014: kollégiumi igazgató – debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

ahol a jószágokat is megmutatták. Ez mindenképpen pozitív találkozást eredményezett, ami a gyerek érdekeit szolgálja. Sok életkörülményt látunk, de ha szeretnénk megérteni egy diák viselkedését, akkor látnunk kell az otthoni, hétköznapi életét is.

Idegenként kerültem a faluba, de már a nyár során igyekeztem részt venni azokon a társadalmi eseményeken, ünnepeken, ahol találkozhattam a falu vezetőivel, az emberekkel. A falusi ember kíváncsi, mielőbb szereti tudni, ki az új iskolaigazgató.

– **Milyen terveket, elképzeléseket szeretne megvalósítani?**

– Nem szeretném felforgatni az iskola életét. Az első időszakban megismerkedem a környezettel, a diákokkal, kollégákkal. Természetesen vannak konkrét megvalósulásra váró elképzelések is, mint az énekes iskola és iskolakert. Az énekes iskolában – felmenő rendszerben – emelt óraszámokban tanulják majd a diákok az éneket. Ebben a tanévben egy 14 fős csoporttal kezdjük el a munkát. Ők aktívabban vesznek majd részt a liturgikus szolgálatban is. Képzésük már a nyáron elkezdődött, ők szkolatáborban töltöttek el néhány napot, és már gazdag ismerettel kezdik el a tanévet.

– **A tanulás jó lehetőség a minőségibb élet megalapozásához. Vannak viszont olyan gyerekek, akiket nem lehet motiválttá tenni a továbbtanulásban.**

– Kiemelten fontosnak tartjuk – a tanulás mellett – a munkára nevelés lehetőségét is. Az iskolával szemben található a katolikus plébánia közel 1 holdas kertje, amit ettől az évtől az iskola használatra megkapja. Abban gyakorlókertet, gyümölcsöst, régi magyar gyümölcsfajtákkal és tankonyhát szeretnénk kialakítani. Helyi szinten előállítjuk a nyersanyagokat, a tankonyhán pedig megtanulják a gyermekek, hogyan kell feldolgozni, raktározni, alapételeket közösen elkészíteni.

A hátrányos helyzetű családok gyermekeinek és szüleinek olyan átfogó lelki és szellemi segítséget szeretnénk nyújtani, ami távlatot ad, és reményt a jövőben. A plébániával szorosán együttműködve az egyház-

községben élő, mezőgazdasággal foglalkozók bevonásával mintatanzgázdaságot szeretnénk működtetni, így nem csak munkára nevelhetnénk a gyermekeket, de munkahelyeket is teremthetnénk a későbbiekben. Mind ezt az alapoktól kell elkezdni. Erre az ország más pontján már bejáratott projektek létesültek.

– **35-40 évvel ezelőtt az általános iskolákban működött gyakorlókert, a középiskola első két hetét pedig gyümölcsszürettel, kukoricatöréssel kezdtük.**

Sajnos a falusi ember is elfelejtette a zöldség-, gyümölcsstermesztést, állattartást. Mindezeket újra meg kell tanítanunk, mert kimaradt az a generáció, amelyik át tudná adni ezt a tudást. Az embernek meg kell ismernie a természet, a munka ajándékát, gyümölcsét. Azzal lehet motiválttá tenni az embert a zöldségtermesztésre, ha látja a munkájának az eredményét. Ez nemcsak a kisebbségnek szól, hanem minden embernek. Van, aki nem szeret tanulni, de nagyon jól tud dolgozni. Azt szeretnénk bemutatni, hogy nem szégyen a munka, és akár tanulással, akár fizikai munkával lehetőség van a kitörésre, arra, hogy az emberek élhetővé tegyék az életüket.

– **A közelmúltban tartották Egyeken a STIGA Tisza nemzetközi asztalitenisz-edzőtábor, amelyen az iskola diákjai is részt vettek.**

Szeretnénk a diákok kitartását erősíteni a sportban, hogy minél többen bekapcsolódjanak ebbe a sportágba is. A lányoknak aerobikézéseket javasolunk majd, felújítjuk a tornatermet, amely szintén lehetőséget ad az aktívabb sportolásra. A 72 óra kompromisszum nélküli programmal pedig a falusi embereknek szeretnénk a hasznára válni. A tanulás, a fizikai munka és a sport kiemelten fontos az oktató-nevelő munkában.

Amikor a katolikus egyház átvette az iskolát, többen átírták gyermekeiket a tiszafüredi iskolába. Az a célunk, hogy vonzóvá tegyük az iskolánkat, hogy a szülők belássák, van értelme otthon hagyni a gyermekeiket. Mert Egyeken egyeki a gyermek, de Tiszafüreden sem nem füredi, sem nem egyeki.

Kovács Ágnes

Emléktábla- avatás a Szent Imre Gimnáziumban

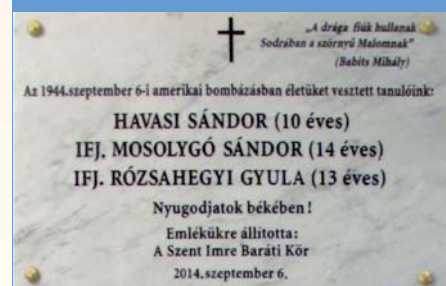
1944. szeptember 6-án bombázta Nyíregyházát az amerikai légierő. A korabeli kárjelentések alapján nyolcvanán haltak meg, az egykori Királyi Katolikus Főgimnázium („kirkat”) három diákja is életét vesztette a pusztításban: Havasi Sándor 10, ifj. Mosolygó Sándor 14 és ifj. Rózsahegyi Gyula 13 éves gyermekek.

Tiszteletükre állítottak emléktáblát a szomorú esemény 70 éves évfordulóján a gimnázium aulájában. Komizsár Dénes helytörténész – aki kezdeményezője volt az emlékjel felállításának – többek között elmondta: ez volt a város gyásznappja. Jelentős volt az anyagi kár, elpusztult a vasútállomás és környéke, egész utcasorok omlottak össze. Nyíregyháza ekkor érezte meg saját bőrén a háború pusztítását. Az addig csak hallomásból, a rádióból ismert bombázások valósággá váltak. Sok szülő siratta gyermekét. Ez volt a nyitánya a háborús szenvedéseknek. Hamarosan megkezdődtek a harcok a városért a németek és az oroszok között.

A megemlékezés előtt megszólaltak a város szirénái, a gimnázium harangjai pedig az áldozatok emlékére kondultak meg.

Az iskola, az öregdiákokat tömörítő Szent Imre Baráti Kör, valamint azok a volt diákok, akik túléltek az értelmetlen pusztítást, helyezték el koszorúikat az emléktáblánál.

Dr. Csermely Tibor
Fotó: Hudivók Róbert

Hová lett „Kodály országa“?

Az énekes iskola (schola cantorum)

Az elmúlt húsz év pedagógiai, oktatás-nevelési kísérletezgetései zsákutcába juttatták a klasszikus pedagógia érték alapú szemléletét. Az oktatási intézmények elvesztették az őket megillető egészséges autoritásukat, rájuk kényszerítve a „homo oeconomicus” haszonelvű gondolkodásmódjából fakadó „fejkvótarendszert”, amely a piac „törvényeinek” megfelelően formálta, alakította az új szemléletű szülőt, gyermeket, pedagógust egyaránt. Merészen hátat fordítottak azon korábban megkérdőjelezhetetlen gyakorlatnak, miszerint a teljes értékű ember nevelése nem történhet kizárólag csak pragmatikus megfontolások alapján, hanem – az értelmi nevelés mellett – ugyanolyan súllyal jelen kell lenni az érzelmi, lelki nevelésnek is. Ezt – bizonyíthatóan – a művészeti tárgyakkal való foglalatosság képes a leghatékonyabban megvalósítani. Közülük is (a többit nem háttérbe szorítva) az ének-zene képes leginkább ennek eleget tenni.

A Kodály által megálmodott és megvalósított ének-zenei általános iskolák – dacára az előző politikai rendszer káros és torz ideológiai gyakorlatának – szakmailag és művészileg is európai színvonalon képviselték hazánkat a nemzetközi élvonalban. Közismert, és azóta tudományosan is igazolt, hogy „Kodály országa” mit adott a világnak, de elsősorban saját magunknak. Ezek az iskolák az 1989-es rendszerváltás utáni, új szemléletű oktatáspolitikai áldozataivá váltak, ma már csak mutatóban található az ország egyes pontjain.

A schola cantorum (énekes iskola) mint oktatási intézmény a VII. századtól először a pápai udvar keretei között működött, majd a kereszténység terjedésével európai méretűvé nőtte ki magát, s vált a keresztény civilizáció legősibb oktatási formájává. – A zenének a nevelésben betöltött különleges szerepét már az ókori ember is igen hamar felismerte és alkalmazta. Az ókori tudományok két nagy csoportja – a nyelvi és a matematikai – minden korszakban a szellemi-lelki élet meghatározó szerepét töltötte be a társadalomban. Ebbe a második cso-

portba tartozott a zene is, ami nemcsak az ember ünnepeit tette tartalmassá és méltóságteljessé, hanem a hétköznapi szerves tartozéka volt, azaz gyakorlati funkcióval is bírt. E nemes hagyomány őrizői és fenntartói azok az európai nagy műhelyek, ahol a tudás megszerzésének aranyfedezete nem az állandóan változó napi érdekek mentén valósul meg, hanem – a múlt értékeire alapozva és korunk elfogadható követelményeit figyelembe véve – szilárd elvi értékrendet közvetítenek. Ilyen intézmények napjainkban: az angol „college”-szkolák, a montserrat-i bencés kolostor szkolája, a római Cappella Sistina, a lipcsei Tamás-templom iskolája, avagy a Wiener Sängerknaben. Magyarországon is igen korán elfogadottá vált ez az iskolatípus, hisz 1028-ból maradt feljegyzés szerint tudjuk, hogy

Esztergomban már püspöki szkola működött! A XVI. század elején pedig a budai szkola európai hírű volt! A török korszak után újra felvirágozott a püspöki székhelyek és szerzetesi iskolák mellett az esperesi, ill. plébániai gyakorlatban ez az iskolatípus. Az újkori magyar oktatáspolitikának – egy kísérletező kedvű protektora révén – lehetőség nyílt 1984-ben föléleszteni ezt a modellt, az akkor még minden oldalról támogatott ének-zenei általános iskolák mellett, kísérleti jelleggel. Ebből nőtte ki magát – többek között – 1988-tól kezdődően, de végleges formáját csak 1996 őszétől elnyerő Budapesti Énekes Iskola (BÉNI) a belváros-lipótvárosi Deák Diák Általános Iskola keretei között.

Két különböző formában működő énekes iskola is dolgozik még az or-

szágban. A 20. század második felének egyházzene-pedagógiai útkeresései közepette – a régmúlt és a közelmúlt tapasztalatai alapján – 1984-től születtek az ún. énekes iskolák, zeneiskolákhoz, általános iskolákhoz, majd egyházi iskolákhoz kapcsolódva. Tevékenységüket minőségi működésük fennmaradása igazolta, és lassú, de folyamatos szaporodásuk oda vezetett, hogy – kitartó szakmai munkával – 2013 tavaszán, az új iskolai kerettantervek megjelenésekor, mint ajánlott és választható kerettanterv, immár hivatalosan is elérhető.

Ami közös az énekes iskolákban: a kizárólag remekművekből álló tanított repertoár minden területen (gregorián énekek, népelemek, liturgikus játékok, népi gyermekjátékok, népdalok, műdalok, komolyzenei részletek) és minden megtanult éneknek a megfelelő gyakorlatba állítása (liturgia: szentmise és zsolozsma, egyházzenei hangverseny, közös éneklés, táncháza, színpadi koncert). A magyarországi énekes iskola célja egyrészt, hogy a gyermekeket a kezdet kezdetétől a művészi zene teljességébe vezesse be, s ezáltal az „ars musica” ízlés- és emberformáló erejét az oktatásban és a nevelésben minél jobban érvényesítse.

*Kirilla Pál, igazgató
Egyek, Móra Ferenc
Katolikus Általános Iskola és Óvoda*

A legteljesebb liturgikus énektár

Elkészült a Magyar Graduale bővített, javított kiadása. Dobos Mihály könyvét Karasszon Dezső professzor, orgonaművész mutatta be augusztus 12-én a debreceni Déri Múzeum dísztermében.

A római katolikus egyházban a graduále az a liturgikus könyv, amely a pap énekein kívül az összes miseéneket tartalmazza. A *Magyar Graduale* pedig egy olyan liturgikus énekeskönyv, amely a katolikus egyház hivatalos énekeit magyar nyelven típus antifónákkal megoldva hivatott közreadni. A mostani kiadás gazdagabb a 2006-osnál, szerkesztője sok éneket átdolgozott, amellet – a bencés rend engedélyével – beemelte Szunyogh Xavér Ferenc bencés szerzetes-pap *Magyar-latin Misszáléjának*, latin és magyar miseszövegeket tartalmazó „miskönyvének” liturgiátörténeti szempontból fontos magyarázatait is. Így a korábbinál teljesebb könyv jött létre, amit Tamus István szép grafikai is ékesítenek.

– *Latin szövegek magyarra fordítása és típus dallamok alkalmazása a magyar szövegekre, ez volt a fő teendő* – fogalmazta meg az utómunkálatok lényegét Dobos Mihály karnagy, a Szent Anna-székesegyház kántora, amikor arra kértük, hogy mondja el, miért is fontos az egyháznak egy ilyen gyűjtemény.

– Egyházzenei tanulmányaim során jöttem rá, hogy még mindig hiányos a magyar liturgikus énektár. Ezért úgy döntöttem, hogy pótolom ezt a hiányosságot. Így került sor 2006-ban az első *Magyar Graduale* kiadására, amely a katolikus egyház Rómában kiadott hivatalos énekeskönyve, a latin nyelvű *Graduale Romanum* alapján készült. Így született meg egy teljes magyar liturgikus énektár, amely felöleli a kezdőéneket, az olvasmányközi énekeket, az alleluját és az áldozási énekeket, napról napra, az év minden egyes napjára, tekintet nélkül arra, hogy ünnepnap-e, vagy sem.

– *A népénekekkel együtt?*

– A népénekek nem kerültek bele. Azért nem, mert azok itt stílusidegenek lennének. A *Magyar Graduale* énekei ugyanis gregoriánok.

Könyvem, annyiban különbözik a *Graduale Romanum*tól, hogy amíg annak nagy gregorián anyaga van, ebben a zsolozsma típus dallamait használtam

föl, hogy a nép könnyebben belekapcsolódhasson a liturgiába. Szem előtt tartva és némiképp parafrázálva Szent X. Pius pápa útmutatását, akinek az volt a célja, hogy „*a hívek a szentmisét imádkozzák (énekeljék), és ne mise közben imádkozzanak (énekeljenek).*” Fontos volt tehát létrehozni egy olyan liturgikus énektárt, amelyet könnyen megtanulhatnak az emberek. Nem kizárva, persze, a latin nyelvű nagy gregoriánt, amelyet képzett énekesek, képzett egyházzeneészek csapatából álló kis szkolával lehet megszólaltatni. Még itt, Debrecenben is roppant nehéz azonban egy ilyen csapatot összeállítani olyan személyekből, akik a nagy gregoriánt el tudják énekelni.

– *Mi az elsődleges egy ilyen munka során: a szöveg vagy a dallam?*

– A gregoriánt a legalkalmasabb egyházi énekek nevezik, mégpedig azért, mert a szövege szentírási szöveg, így nem lehet versbe szedni. Ha ugyanis versbe szedem, akkor az már csak egy parafrázis. Ezek az énekek azonban nem parafrázisok, hanem a Szentírásból kivett szövegek. A gregorián dallam viszont talán a legrugalmasabb az ismert dallamok világában. Ez a magyarázata annak, hogy a szentírási szövegeknek a gregorián dallam a legalkalmasabb hordozója. A válaszom tehát az, hogy a szöveg a fontosabb, a dallamok pedig tulajdonképpen sémák, amelyek megvoltak az ember fejében akár az ősi időkben is. Meg kell figyelni a szöveg tagolását, és olyan típus dallamot kell keresni, amely követi azt.

– *Volt-e szerepe elhatározásában a reformátusok igen gazdag zenei örökségének?*

– *Hogyne. Amikor 2000–2004-ben, egyházzenei tanulmányaim során Debrecenben megismerkedtem a protestáns graduálekinccsel, arra döbbsenem rá, hogy református testvéreink ezt a munkát már a reformáció korában elvégezték. Így született meg például az Öreg Graduál, így született meg Huszár Gál énekeskönyve. Nem*

teljes, hanem a református hitnek megfelelő anyag jött létre. A katolikus egyházban, noha a második vatikáni zsinat óta lehet anyanyelvű énekeket énekelni, ezt a munkát még senki nem végezte el. Így született meg bennem az a vágy, hogy ezt meg kell csinálni. És talán ezért volt jó, hogy Debrecenben tanulhattam, egyrészt, mert tanáromtól, Karasszon Dezső professzortól rengeteget lehet tanulni, másrészt, mert megismerkedhettem a református egyház négyszáz évvel ezelőtt megjelent graduále-anyagával, ami ráadásul azért érdekes, mert a reformátusok nem is típus dallamokban gondolkodtak, hanem a nagy gregoriánt ültették át magyarba. – *Mondhatjuk azt, hogy egyfajta felzárkózásról van szó?*

– Igen, mondhatjuk – válaszolta a karnagy.

Gulyás Imre újságíró

Pillanatképek a sokarcú, 125 éve született Sík Sándorról

„Itt a fészek.

Puha, és meleg, és enyém.

Fekszem a Fészek-Isten kebelén.”

Így idézte fel újmiséis érzéseit Sík Sándor (1889–1963) a Primícia című versében. Isten a megnyugvás, a lelki béke számára a két világégéstől s a népuralomnak csúfolt szocializmus éveitől terhes időszak közepette.

Budapesten született. Édesapja ügyvéd volt, akitől ezt tanulta: „Kisfiam, / az igazság erősebb, mint az élet.” (Apám c. vers) Gyöngéden szeretett édesanyja kemény munkával nevelte négyüket. Hozzá fordul ezekkel a kérdésekkel: „Mondd, anyukám, melyik hasznosabb: / Az író, vagy az ügyvéd, vagy a pap? / Melyik kell jobban hazánknak manap? / Tanítani is szeretnék nagyon, / és játszani, igazi színpadon. / De költő. Mégis az a legszebb, talán.” (Anyukám).

Az ügyvédségen és a színészetben kívül mindent megvalósított: **pap volt, költő, író, tanár és jeles cserkész-vezető**, aki egyik fő feladatának tartotta az ifjúság nevelését személyesen, írásaiban és beszédeiben. Már 1947-ben vaslogikával érvelt az iskolai hitoktatás szükségessége mellett. Kifejti, hogy Isten, kegyelem, halhatatlanság, gondviselés, örökkévalóság nem fikciók. Ezek bele vannak oltva az emberi lélekbe. Vannak, tudunk róluk, megtapasztaljuk őket. A vallás nem egyszerű tantárgy, mint egy kémia például, hanem érzés, életforma, megélés, beidegződés, amit igazán csak gyermekkorban lehet magunkba szívni, megerősíteni (Gondolatok a vallástánításról c. írás). A nagy történelmi személyiségekben példaképet is állított a fiatalság, s egész népe elé. Így Szent István alakjában, akiről drámát is írt, s akiről nagyhatású beszédet mondott a londoni Szent György-katedrálisban a magyar jamboree-tábornak és az ottani magyar kolóniának 1929-ben. Ma is időszerűek gondolatai. Például az, hogy hazánk Európának és a világnak csak akkor

nyújt igazi értéket, ha „olyat adunk neki, amit kívülünk más nem adhat: a magyar értéket.” Majd mindjárt ezután hozzáteszi: „Az Úristen is ezt várja tőlünk, Istennek célja van minden néppel, minden fajjal, minden nemzettel. Mindegyikkel más-más célja. Minden nép egy-egy külön szín az Úr palettáján: a nagy képhez szükséges valamennyi.” (Szent István tanítása c. beszéd).

Mint költő is ugyanezekkel a témákkal foglalkozik: Hitünk, Isten, akit mindig megvall, de sokszor önmagával vívódva, magát méltatlan paráynak érezve a Mindenhatóval szemben. Hol dicsőíti Őt, hol könyörög hozzá, hogy segítse, vezesse népét, hol, hogy bűnei miatt megérdemelt büntetését mérje rá. Önmagának pedig csak azt kéri, hogy tudjon mindig szeretni – másokat.

Volt oka a dicsőítésre, és volt a könyörgésre. „A szív bősége zúg fel ajkamon, / Az kényszerít a Krisztust vallanom” – hirdeti egyik ars poeticájában, a Hiszek c. versében. S ez a hite „súlyos, és kemény”. A 70. életéhez közeledve Loyolai Szent Ignác nevében mondja ki érzelmeit: „Mindazt, amim van, és ami vagyok / Te adtad, ingyen, / Visszaadok, Uram, visszaadok / Egyszerre mindent... Csak a szeretet maradjon enyém / A kegyelemmel” (Játékszer).

A természetben is Isten alkotását látja. Főként költői pályája elején, majd ismét élete alkonya felé megénekel füvet, fát, virágot, völgyet és hegyet. „Reggel, ragyogó. / Rezgő füveken / Hús hajnal harmata csillog / Születő nap, ébredő hegyormok, / kelő világ, köszöntelek!” Így ujjong fel A Vág ritmusai c. versében.

Verseiben a mezők „mézillatúak”, amelyeken pillék „zsonganak”, de őszszel a lombok rozsdabarnák, s köztük már nem ujjongani, csak mélabúsan balagolni és elmerengeni lehet. De akármely

évszakban szól a természetről, mindig meglátja benne az Alkotót, ezért mindig valósággal imának érezhetjük minden „természetversét”.

„Ó, ha versbe kottázhatnám
Ezt a szóvalan imát,
A térdeplő természetnek
Ős gregoriánumát!
Bár ezt búgná béna szívem
Akkor is, ha meghalok.
Mint a nyíló felhők szélén
Felkönyöklő angyalok.” (Fakereszt)

Gondolhatnánk, hogy a háborús borzalmak és ennek következményei iránt érzéketlen maradt. Pedig dehogy. Sőt, mint vátesz költő, már 1916-ban szinte előre látta a magyarság tragédiáját, ami Trianonnal következett be. Kezdetben csak sírni tud a háborús tragédiákon, és várakozásra ösztönözni. A könny „felszabadító erővel bír”. „Viselős az idő! – / Meg kell születni már, meg akar már születni / A förtelmek esztendejének / Pokolméhében a nagy szabadító: / A könny!” (Ének minden emberhez).

Olykor megcsillan benne a remény, hogy a magyarság lesz még – dicső nagyjaihoz méltóan – hazaszerető. Saját elmúlását nem bánja. Most ismét a természet képeivel festi meg a hanyatlást, s nem magáért, nem magának, hanem most is minden embernek, s népe minden tagjának eseng kegyelemért: „Csak egy szót, egy szót, csak azt ne feledjed:” – mondja önmagának

„Őbenne hallod az Egyetlenegyet
S újra tanulsz beszélni általa,
A Szót, a Szót, mely kezdetben vala”
(Búcsú a szavaktól).

A Szó, az Ige. „Kezdetben volt az Ige, az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige...” (Jn 1,1)

Bérces Mária Klára

A szív monotóniája

Gyakran halljuk, hogy a rózsafüzér (az olvasó) az egyszerű emberek kezébe való, azoknak az imádsága. Mint ha az egyszerűség valami sajnálatos dolog lenne!

Pedig az igazság épp ennek a fordítottja. A legbonyolultabb intelligencia sem ér sokat, ha magjában nincs ott a lélek egyszerűsége, életadó ereje. Az egyszerűséget nemhogy ki kellene nőnünk: az egyszerűség kell, hogy életünk legbensőbb programja legyen. Érzékeny erény ez, mint a földben születő csíra. Aki nézegetni akarja, sőt mutogatni, termőföldjéből ássa ki, s elpusztítja.

Ennyit az egyszerűségről. De milyen lehet akkor az „egyszerűek imája”? Valóban egyszerű, de egyszerűségében – és épp abban – mélységesen gazdag.

Van benne valami monotónia, ez igaz. De milyen? A rózsafüzér szemével sok mindent példáz. Példázza a pillanatok, az órák, az esztendőket, az idő múlását, s „bilincsel” az esztendőket körforgását is. Testvérien együtt lüktet a mi időnkkel, hűségesen, ahogy nem véletlen, hogy a hűségesek szeretik talán a legjobban.

Üdítőbb a legtermékenyítőbb csendes esőnél.

„Monotóniája” a szív „monotóniája”, s a költészet ritmusával rokon. Mégis a hétköznapiak megszentelésére nincs alkalmasabb imádság nálánál, hiszen épp arravaló, hogy mindig mondhasuk. Megtestesítője az „imádkozzál és dolgozzál”, sőt az „imádkozva élj” parancsának. Aki szereti, annak számára „monotóniája” üdítőbb a legtermékenyítőbb csendes esőnél.

És ha megszerettük ezt az imát, akkor megajándékoz tulajdonképpen tartalmával, amely mintegy az emberbe ágyazva közvetíti az istenit.

Az életre főként két panaszunk van. Egyrészt szürke, másrészt hányatott. Ha szabad azt mondanunk, hogy a rózsafüzér egyszerre megszentelője a szürkének és a fájdalomnak. Megvan a lét harmóniájába, csendjébe beavató ereje, amely átszőheti egyhangú perceinket is, de működhet fordítva is, mint a sebre rakott borogatás. Tragikus titkaival viszont épp hétköznapijaink fenyegető közönyéből kíván fölrázni, vagy épp fordítva: életünk drámájában a legnagyobb drámáit köz-

vetítve felénk, siet segítségünkre a hit, a remény és a szeretet erejével.

Bizony, nem egyszer feledkezünk meg róla, és sajnos, nem egyszer veszítjük el életünk során. Pedig az „egyszerű szívek” szakadatlanul mondják ezt az „egyszerű imádságot”.

(Pilinszky János: Az egyszerűek imája)

Elhunyt Miklós Dezső

nyugalmazott esperes-plébános

Életének 85., áldozópapságának 62. évében, 2014. augusztus 8-án a székesfehérvári papi otthonban – szentségekkel megerősítve – hazatért Teremtőjéhez Miklós Dezső címzetes prépost, nyugalmazott esperes-plébános.

Temetésére augusztus 14-én, Mátészalkán került sor. Bosák Nándor megyés püspök délelőtt 10 órakor engesztelő szentmisét mutatott be lelki üdvéért a mátészalka-ráckerti római katolikus templomban; ezt követően, 12 órakor a városi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Dr. (theol.) Miklós Dezső atyát (1929–2014) ország-szerte ismerték, hiszen ő volt sok éven át a Jézus Szíve Család Országos Központjának vezetője.

Verpeléten született 1929. december 21-én. A budapesti Központi Szemináriumban tanult; itt szentelték pappá 1952-ben. Káplánévei után 1959-től 2000-ig plébánosként szolgált Tiszakerecseny, Papos és Mátészalka egyházközségekben. Nyugdíjba vonulása után plébániai kormányzó volt az érdektusculanumi plébánián.

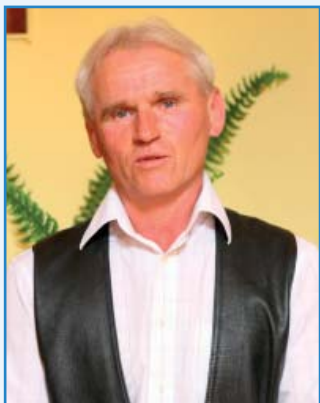
2012. december 28., Mátészalka
– Dezső atya aranymiséje

Új vezető az egyházmegyei karitás élén

„Testvéreim, mit használ, ha valaki azt állítja, hogy van hite, tettei azonban nincsenek? Üdvözítheti a hite? Ha valamelyik testvérnek nincs ruhája, és nincs meg a mindennapi tápláléka, és egyiketek így szólna hozzá: „Menj békében, melegedj, és lakjál jól!”, de nem adnátok meg neki, amire testének szüksége van, mit használna? Ugyanígy a hit is, ha tettei nincsenek, magában holt dolog. ...Mert ahogy lélek nélkül halott a test, a hit is halott tettek nélkül” (Jak 2, 14-26).

Bosák Nándor megyés püspök a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás vezetésére 2014. szeptember

1-jei hatálylallyal Mészáros Lászlót bízta meg. A 20 éves egyházmegyei karitásnak közel 800 önkéntese tesz tanúságot az Egyház legalapvetőbb szolgálatá mellett. Ar-

culatát a kezdetektől Gégény Béla, a szervezet igazgatója alakította és tette országos hírűvé. A szervezet vezetése önmagában is nagy kihívás. Hogyan látja ezt Mészáros László, és milyen érzésekkel vág neki a feladatnak – ezt mondja el az alábbi beszélgetés során.

– Már kispapként – 1986-ban – a szemináriumban délutánonként karitatív tevékenységeket folytattunk, idős, rászoruló embereknek segítettünk a ház körüli munkában. Nem volt kötelező a részvétel, így voltak, akik nem kapcsolódtak be ebbe a szolgálatba, mint ahogyan vannak, akik most sem teszik.

Az egyházmegyénkben sok karitás-csoport működik, de nem minden tele-

pülésen. Szeretném bátorítani a távol lévő egyházközségek híveit, papjait is, hogy kapcsolódjanak be a munkánkba. A meglévő csoportokat hagyom dolgozni, mint ahogyan Gégény Béla, korábbi igazgató vezetése alatt tették, és bátorítani szeretném őket, hogy még aktívabban tevékenykedjenek.

5 évig római katolikus papként szolgáltam, majd megismerkedtem a fellegemmel, Galambos Ildikóval. Így alakult az életem. 9 gyermekünk született, két leány és hét fiú, a legidősebb 18 éves, a legfiatalabb, Sebestyén, két hónapos. Fiaim is érdeklődnek a papi hivatás iránt. Talán amikor felnőnek, nagyobb szükség lesz papi hivatás betöltésére, mint az én időmben. Nagyon fontos számomra, hogy akolitusként szolgálhatok a nyírteleki egyházközségben, Kiss Tibor plébános atya mellett, a gyermekeimmel együtt.

– **Hogyan fogadta a felkérést erre a feladatra?**

– Nagy kitüntetés, lehetőség számomra, hogy Bosák Nándor püspök atya felajánlotta nekem a karitás vezetését. Hálás vagyok ezért a Jóistennek.

– **Gégény Béla meghatározó személyisége volt az egyházmegyei karitásnak. Nehéz egy új szervezetet felépíteni, de egy már jól működő meglévőt sem könnyű átvenni.**

– Mindenképpen szeretném folytatni azt a munkát, amit ő elkezdett és kialakított. Elfogadom Béla segítségét. Számos alkalommal részt vettem már önkéntesként ebben a munkában, nyilván annak vezetése más feladatok elé állít.

Nem könnyű meghatározni, hogy mit fogok tenni, de az tudom, hogy Jézus lényeges feladatként állította tanítványai és az őt követők elé mások felkarolását, a rászorulókat segítségét. Lényegében ebben össze lehet foglalni a karitás tevékenységét, amit az Egyház mindenkor, még a nehéz időkben is megtett. Ezt a feladatot napi szinten kell végezni. Először végig fogom látogatni a működő karitás-csoportokat, hogy megismerjem az embereket.

Gyakorlatilag én a saját családomban mindennap végzem ezt a szolgálatot, mert a kilenc gyermek nevelése is önmagába véve nagy feladat. Mi mindig kapunk valamit, de tudunk továbbadni is. Nem is gondolnánk, mennyi ember van, aki rászoruló mások segítségére. A karitás-csoportoknak az a feladatuk, hogy vegyék észre a körülöttük bajban lévőket. Sok a feladat, de nagyon szép ez a szolgálat. Az Úr Jézus pont azt fogja kérdezni, hogy: amikor szomjas voltam, éhes voltam, ruhátlan voltam, te mit tettél velem? Mert: „Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40). Nem nézem le a legkisebbet sem, aki más, mint én vagyok, vagy éppen azt, akinek sok gyermeke van. Sajnos, a megalázásból volt részünk bőven. Mi nagyon boldog család vagyunk. Magam is nagycsaládból származom, 11-en vagyunk testvérek, az egyik bátyámnak 14 gyermeke van, de van, ahol csak egy gyermek született. Ennyit kaptunk az Istentől, hálásak vagyunk érte, és úgy tartjuk, ha az Isten ad bárányt, ad hozzá legelőt is.

Mészáros László és családja

– **Mégis hogyan?**

– Sajnos, a 19 év alatt nem sikerült elhelyezkednem, egyetlen munkahelyem volt, két évig voltam sofőr a kamillánus szervezeteknél, ezért mezőgazdasági munkából tartjuk fenn a nagy családjunkat.

– **A nehéz megélhetés ellenére nagyon szép portán élnek, hatalmas családi ház, közösségi tér, mindenkit külön szoba vár haza nap mint nap.**

– Kazárbokor-tanyán építkeztünk, több hektár földterület, háziállatok biztosítják a szerény megélhetést. Dinnyét, gyümölcsöt is termelünk. Nem könnyű megélhetési mód, mert a terményfelvásárlás nagyon alacsony ára szinte ellehetetleníti a mi családjunkat is. Ebben az évben dinnyét termeltünk, almáskertünk is van, de a piaci ár töredékéért veszik át tőlünk a felvásárlók. Sajnos, a munkát nagyon sok helyen nem az evangélium szellemében honorálják, vagyis nem veszik figyelembe ezt a jézusi mondást:

„...mélto a munkás a maga bérére” (Lk 10,7). Nyakunkon maradt a sok dinnye, persze, kárba nem megy, mert megesszik az állatok, de ezért nem érdemes dolgozni. Ellenben soha, semmilyen segílyt nem kértünk. Vannak jobb esztendők. Most nagyon jól jött ez a lehetőség, szolgálat, munkahely, mert így változtatni tudunk egy kicsit a családi gazdaságon, géppel megművelhető terményeket ültetünk majd. Ezt a szolgálatot sok-sok segítővel és elsősorban kedves feleségemmel akarom végezni Isten dicsőségére és az emberek üdvösségéért.

Milyen nagy öröm ez, hiszen így több ideje marad majd új feladatköre betöltéséhez, mely igen sok energiát, odafigyelést, munkát kíván, melyet szeretettel és az Istenre hagyatkozás jegyében lehet csak végezni.

Kedves László! Gratulálunk a ki-nevezéséhez és nem utolsósorban szép

családjához! Tudván, hogy az irgalmas szeretet az öröm forrása, így kívánok sok örömet, sok sikert, Isten áldását, kegyelmét – az Öröm-Hír olvasói nevében is – az Egyházmegyei Karitás vezetéséhez, irányításához.

Kovács Ágnes

„Törd meg az éhezőnek kenyeredet, és a hajléktalan szegényt fogadd be házádba.

Ha mezítelent látsz, öltöztess föl, És ne fordulj el embertársad elől.

Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal,

És a rajtad ejtett seb gyorsan beheged.

Előtted halad majd világosságod,

És az Úr dicsősége lesz a hátvédod.

Akkor, ha szólítod, az Úr válaszol,

Könyörgő szavadra így felel:

Nézd, itt vagyok!”

(Iz 58,7-9)

Köszönet mindenkinek

Gégény Béla igazgatói megbízatása a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás élén nyugdíjba vonulása miatt megszűnt 2014. szeptember 3-án.

A főpásztor az egyházmegye alapításának évében egyik első fontos intézkedésként hozta létre az Egyházmegyei Karitást, ekkor kérte fel és bízta meg Gégény Bélát annak vezetésével. Az elmúlt két évtizedben ez a munka szépen fejlődött, országos vonatkozásban is példaértékű lett, és szinte minden plébánián aktív karitászmunka folyik. Egyházmegyénkben a karitás és Gégény Béla neve szinte egymás szinonimája lett.

„Szerettem volna Krisztus követőjeként az Ő követőiből egy szeretetet megélő, cselekvő és továbbadó közösséget kialakítani. Hűség, engedelmeség és következetes, kitartó szeretet kell, hogy jellemezze a karitás közösségét. Ezeket lelkigyakorlatokon, népfőiskolai képzéseken, személyes beszélgetésekben, vagy telefonos segítségnyújtás keretében próbáltam közvetíteni azokhoz, akik a szeretet nem kevésbé rögzös útján akartak velem együtt haladni.

Abban bízom, hogy sikerült Boldog Kalkuttai Teréz anya szellemében a szegények szeretetéhez, a szolgálathoz a mindennapi ima, minél több szentségimádás és szentmise, szentáldozás segítségével odaszánni magunkat.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás jó hírért a kitartó hűséggel

végzett önkéntes munka alapozta meg. Köszönöm az áldozatkészségeket! Isten minden biztonnyal megfizet jóságotokért.

Egy dévai gyermek 2014-ben, Sóstó-hegyen verssel köszönte meg eddigi segítségemet, és a Bőjte Csaba testvér által felkarolt gyermekekért a Legjobb Édes-apa oklevelet kaptam. A köszöntés különös volt. Egy igazi, szívből jövő ajándékkal kedveskedtek. Egy nagy fehér kendővel letakart vesszőkosarat adtak át, amelyből egy dévai kisgyermek bújt elő, és átölelt. Életem egyik legnagyobb ajándékában részesítettek ezek a gyermekek.

Ezek azok a visszajelzések, amelyek azt mutatják, jó irányba haladok, haladunk. Az irányt pedig a cél határozza meg.

A cél pedig: „Abban az időben történt, hogy odamentek Jézushoz a tanítványok, és megkérdezték tőle: „Ki a legnagyobb a mennyek országában?”

Odahívott egy gyermeket, közjük állította, s azt mondta: „Bizony mondom nektek, ha nem változtok meg, s nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem mentek be a mennyek országába. Aki tehát megalázza magát, mint ez a gyerek, az a legnagyobb a mennyek országában. Aki befogad egy ilyen gyermeket a nevemben, engem fogad be... (Mt 18, 1-6.)”

Gégény Béla

Nagy várokozás előzi meg az őszi római szinódust

Ferenc pápa által 2014 októberére kitzűzött, családról szóló rendkívüli püspöki szinódus foglalkozik majd az elváltak és újrահázasodottak problémájával is, munkadokumentuma nemet mond az azonos neműek házasságára és az ezt engedélyező polgári törvényekre. Nemet mond az azonos nemű párok általi örökbefogadásra is, ugyanakkor elítéli kirekesztésüket, és befogadásukat szorgalmazza. A dokumentum nemet mond a „szexuális identitás megszüntetését” hirdető gender-elméletekre.

A családról szóló októberi rendkívüli püspöki szinódus a kortárs társadalom helyzetfelmérése lesz – mondta Erdő Péter bíboros, a szinódus főrelátora az MTI római tudósítójának a szinódusi munkadokumentum vatikáni bemutatóján (2014. június 26).

Erdő Péter kijelentette: az Egyházat övező társadalom és a benne élő családok nehézségei nem képviselnek új keletű problémát. Változást az hozott, hogy a 20. század második felében olyan irányzatok erősödtek meg, amelyek megkérdőjelezzik, hogy a család a társadalom alapvető intézménye. Hozzátette, az a cél, hogy a család evangéliumát a mai kultúra nyelvén fogalmazzák meg, és „ehhez sok munka és párbeszéd kell”.

A családpasztoráció kihívásai az új

evangelizáció összefüggésében című rendkívüli szinódus főrelátóranak Ferenc pápa nevezte ki az esztergom-budapesti érseket.

Erdő Péter bíboros úgy fogalmazott, hogy az október 5. és 19. közötti szinódus pasztorációs és társadalmi helyzetfelmérés lesz. Megjegyezte, tudja, hogy várokozás előzi meg a szinódus eredményeit a közvélemény és a sajtó részéről is, de a szinódus csak az „első lépés egy többfokozatú folyamatban”. Úgy vélte, hogy a 2015 októberében esedékes rendes szinóduson születethet „mélyebb antropológiai átgondolás a családról, a gyakorlati kérdések megválaszolásával”.

A 77 oldalas munkadokumentum (Instrumentum Laboris) arra ad választ, mennyire ismerik a hívők az Egyház családról szóló tanítását, és mennyire ismeri az Egyház a mai világban élő családok helyzetét.

A háromrészes munkadokumentum első része azt állapítja meg, hogy a hívők nem elég pontosan ismerik az Egyháznak a családról szóló tanítását. A mai társadalomban élő hívők „részlegesen” fogadják el az Egyház előírásait az emberi élet védelméről, a születésszabályozásról, a válásról vagy a házasságon kívüli kapcsolatról.

Ezért „új nyelvezetre, új módozatokra” van szükség az Egyház és a családok közötti kapcsolattartásban. A sajtó

tótájékoztató résztvevői hangsúlyozták, hogy a mai családra rányomja a bélyegét az individualizmus kortárs kultúrája, amelyben a gyermek „akadályozza a személyes szabadságot és jólétet”. Ezzel egy időben azonban a gazdasági válság is komoly akadályokat emel a családalapítás elé. A dokumentum a családokat segítő állami politikát sürget.

A második rész kritikus pontként jelöli meg a családok felaprózódását, a családon belüli erőszakot, a gyermekekkel való emberkereskedelmet, a drogtól és alkoholtól való függőséget. A dokumentum kiemeli, hogy a szülőket terhelő fárasztó munka, a migráció, a szegénység, éppúgy, mint a szabad vasárnap eltörlése, negatívan hat a családok életére, de a szülők és gyerekek közötti kommunikációt gyakran az internet- és mobiltelefon-függőség is akadályozza.

A dokumentum utolsó része a gyermekek vallásos nevelésével foglalkozik. A gazdasági, ideológiai válságba kerülő családokban a fiatalok is eltávolodnak a hittől, különösen Európa keleti országaiban. Erdő Péter Románia és Litvánia példáját említette, hangsúlyozva, hogy nem csak fiatalok, családanyák is tömegesen vállalnak külföldön munkát úgy, hogy hazájukban hagyják férjüket és gyermekeiket.

Magyar Kurír

Zátonyra futott a házasságom...

Zátonyra futott az Isten-kapcsolatom is?

„Azt mondta az Úr Isten: Nem jó, hogy az ember egyedül van, alkossunk hozzá illő segítőt is” (Ter 2,18). Menyeyei Atyánk a Szentháromság csodálatos egységének mintájára teremtette meg az embert, aki egy másik nemű személlyel életközösségre akar és tud is lépni. Boldogan mondja Ádám, Éva láttán, hogy „ez végre csont az én csontomból és hús az én húsemből... és ezért elhagyja a férfi apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és egy testté lesznek”

(Ter 2,23-24). Jézus Urunk szinte szó szerint megismétli ezeket a bibliai szavakat, amikor erről kérdezik, és hozzászól, „*amit tehát Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza*” (Mt 19,6).

És itt is vagyunk a probléma gyökerénél, a szétválasztásnál. Az isteni mintát, elvárást, parancsait, sajnos, nem tudjuk mindig követni. A szentségi házasságban élő híveink egyik legnagyobb fájdalma és tragédiája, hogy ha bármely

ok miatt házasságuk tönkremegy, végső soron polgárilag elválnak, és megszűnik az életközösség. A szentségi házassági kötelék továbbra is megmarad, Isten előtt továbbra is házасok, de már külön élnek. Pedig tudjuk, hogy a házasság méltósága, mely a megkereszteltek között Krisztus és az Egyház közötti szeretetszövetségben való részesedés és annak képmása (vö. Ef 5,23), mindennek felett védendő. A megkötött és elhált házasságot „semmiféle emberi hatalom és

semmiféle ok nem bonthatja fel, kivéve a halált” – mondja az Egyházi Törvénykönyv (CIC 1141. kánon).

Ezeket a fent leírt isteni kinyilatkoztatáson alapuló elveket figyelembe véve, elvált és újránházadosott híveink égető nehézsége, hogy el vannak tiltva a szentségektől, így nem gyónhatnak és nem áldozhatnak, mert az ilyen hívők állapota és életkörülményei „konkrétan ellentmondanak annak a Krisztus és Egyháza közötti szeretetnek, amelyet az Oltáriszentség jelez és megvalósít és ezeknek a katolikusoknak a szentáldozáshoz bocsátása tévedést és zavart okozna, mert a hívők azt gondolhatnák, hogy a házasság felbontható” (Szent II. János Pál: Familiaris consortio. Apostoli buzdítás, 84. l.).

Ugyanakkor, elvált és újránházadosott katolikus testvéreink szentségekhez járulhatnak, ha vállalják az ún. József-házasságot. Ennek lényege az, hogy mint a Szűz Anya és Szent József, teljesen megtartják egymás közösségében a szűzi életet, és kezdettől fogva tartózkodnak a nemi élettől. Ez tágabb értelemben úgy van, hogy az idő múlásával – közös megegyezés alapján – a házaseletet beszüntetik. A házasfelek olyannyira

vágynak a szentségekre, hogy inkább lemondanak a házaseletről. Ekkor, jelezve plébánosuknak elhatározásukat, kérhetik a szentségeket. Ehhez hasonló az a helyzet, amikor a felek koruk és egészségi állapotuk miatt már nem élnek házaseletet, úgyszólván testvérként élnek egymással, kérhetik plébánosuktól a szentségek vételét.

Tudjuk azt is, hogy az a katolikus hívő, aki kénytelen volt elválni, az életközösséget felbontani, de újabb házasságot nem kötött polgárilag és össze sem költözött senkivel együttélésre, természetesen továbbra is részesülhet a szentgyónás, szentáldozás kegyelmeiben.

Minden nemzedék küzd ennek a nehéz helyzetnek a kezelésével. Akik ebben az állapotban élnek katolikus hitüket és gyakorolják vallásukat, úgy érzik, hogy nem segít rajtuk senki. Krisztus biztat azonban minket: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye fel keresztjét és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti életét énértem, megtalálja azt” (Mt 16,25). A keresztjét és nehézségeit hordozó hívő embert igenis segíti és felkarolja egyházunk. A Bibliát és annak isteni tanítását

nem változtathatjuk meg, nem mondhatjuk azt, hogy ebben a modern korban mindenki azt teszi, amit akar, mert ezek az előírások értünk vannak, és tulajdonképpen sok bajunknak okozója éppen az, hogy nem tartjuk meg Isten tanítását. De látnunk kell, hogy a lehetetlenségek és kudarcok mögött mindig ott ragyog Krisztus arca, és bátorít a kitartásra. Aki el van tiltva a gyónástól és az áldozástól, nincs eltöltve a következőktől: vasárnapi szentmisén való buzgó részvételtől (még felolvasást is vállaljon); a hűséges imádkozástól (vegyen részt imacsoportokban); a komoly bűnbánattartástól; a szentmisékben lelki áldozástól, melyben az áldozás idején belemerül Krisztus fönséges szemlélésébe; a komoly jótékonykodástól; a családjá aktív kereszténnyé nevelésétől; a plébánia közösségi életétől; az egyházközség érdekeinek társadalmi képviselésétől stb.

Várjuk a Szentatyá és a hamarosan kezdődő püspöki szinódus útmutatásait, hogy döntéseik alapján az elvált és újránházadosott testvéreink helyzete könnyebbédjék. Kérjük a Szűzanyát, hogy égi közbenjárásával segítsen minket.

*Szováti Tamás plébános
Nyíregyháza-Oros*

„Legyen életünknek krisztusi illata!”

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye búcsúja 1996 óta minden év július utolsó vasárnapján a „nagybúcsú” közé tartozik Máriapócsra a kegytemplomban. Az idei búcsún, 2014. július 27-én – a korábbi évekhez hasonlóan – több ezer zarándok érkezett, lelkipásztoraik kíséretében, feldíszített keresztekkel, zászlókkal, Mária-képekkel.

Évről évre egyre többen indulnak el otthonaikból gyalog, kerékpárral erre a búcsúra is. A szombat estére megérkezett zarándokok szentmisén, szentsegímádáson vettek részt, majd éjszakai virrasztással várták a búcsúnapot.

Másnap, a hajnali óráktól kezdve folyamatosan érkeztek a processziók. A lelki elcsöndesedést a római katolikus templomban tartott szentsegímádás, valamint a Képmás Zenekar zenés elmélkedése segítette.

Az ünnepi szentmisén Bosák Nándor, az egyházmegye püspöke köszöntötte a

zarándokokat, majd dr. Veres András, a Szombathelyi Egyházmegye püspöke homíliáját hallhattuk.

– A kőből épült templomokat időnként fel kell újítani. Mi, hívő emberek, megújítjuk-e időnként lelkünk templomait? Napjainkban nem elég nagy gondot fordítunk erre – figyelmeztetett bevezető gondolataiban Veres András püspök atya, majd Antoni Gaudí spanyol építész, a már több mint 100 éve épülő barcelonai Szent Család-templom tervezőjét idézte, miszerint „Addig él a nemzet, amíg épül a templom”. – Átvitt értelemben ez fontos üzenet mindannyiunk számára – emelte ki a püspök atya. – Hiszen addig épül a nemzet, amíg a hívő emberek a lelkükkel is építik a templomot, amíg a tiszta erkölcs, az ember számára egyedül elérhető emberi élet újra és újra új lendületet vesz. A kőtemplomokat újjáépíteni viszonylag gyorsan lehet, mint ahogyan ezt tapasztalhattuk az elmúlt évtizedekben, de a lelkek

templomait sokkal nehezebb újjáépíteni. Több mint 20 éve a politikai változások után ez beigazolódott.

– Látnunk kell, hogy a lelki tempomok pusztítása ma sem szűnik meg, hiszen Európa-szerte több parlamentben próbálnak olyan életellenes törvényeket áterőszakolni, amely a kezdődő, vagy a lenyugvó emberi életet akarja elpusztítani – folytatta a főpásztor. – Láthatjuk, hogy milyen rendszeres, tudatos manipulációval próbálják a házasság szentségét és a családi életet is gyengíteni. Mindezt nekünk, keresztényeknek észre kell vennünk. Mert nem az a legnagyobb probléma, hogy a nem hívő emberek pusztítják az emberi életet, nem vesznek tudomást a házasság szentségről, a családi életről, hanem hogy a hívő emberek is így gondolkodnak, cselekednek. Bármennyire mást diktál a korszellem, fontos lenne tudatosítanunk magunkban azt, amit Jézus akar, hogy mi az evangéliumi étellel, a tiszta erkölcsainkkal tünjünk ki a nem hívő emberek körében.

– Fontos lenne, hogy az őskeresztények tulajdonságait viseljük magunkban, akik egyéni és közösségi életükben másként éltek, mint a ma embere. Nem szabad a korhoz hasonlunk, amely az evangélium szellemével szemben halad. Nem vé-

letlenül mondta Ferenc pápa, ne legyünk ízetlen, sótlan keresztények, legyen életünknek evangéliumi íze, krisztusi illata. A pápa arra is figyelmeztet, hogy minden hívő ember legfőbb törekvése az kell, hogy legyen, hogy a földi életben a földi társadalmat az evangélium szellemében akarjuk építeni. Menjünk ki az emberek közé. Az önmagával foglalkozó egyház ugyanúgy jár, mint a bezárkózó ember – emlékeztetett a Szentatya szavaira a püspök atya. – Testileg és lelkileg elsorvad. Ma Isten országának építése nagy kihívás minden keresztény számára. Az Isten országa olyan, mint a földbe rejtet kincs, amiért az embernek mindenét oda kell adni (Mt, 13, 44) – utalt a Szentírás szavaira a főpásztor. – Így gondolkodik erről a keresztény ember? Mit jelent Isten országát építeni? Jézus Krisztus evangéliuma szellemében a Tízparancsolat, a Nyolc boldogság értelmében élni emberi életünket egyénileg és közösségben egyaránt. A szülők, az embertársak iránti szeretet a házasság iránti hűség győzelme az Isten országa, mert ez adja meg az ember számára a boldog földi életet. Mert minden ember boldog akar lenni, csak

sokan azt nem veszik tudomásul, hogy nincs más út, mint az Isten útja.

Ma minden baj forrása, hogy az emberek Isten nélkül akarnak boldogok lenni. A teremtő Isten nélkül az ember, mint Isten teremtménye nem tud, nem lehet boldog. Ebben kellene korunk gondolkodását megváltoztatni, kezdve a saját gondolkodásunkkal, hogy belássuk azt, amit csak kevesen látnak be, hogy Isten országa építhető ebben a földi életben, de nem a mi gondolatunk szerint, hanem ahogyan a minket boldogságra teremtő Isten mutatja számukra.

Végül a püspök atya kérte: imádkozunk a Szűzanyához azért, hogy a világ gondolkodása meg ne mételje a mi gondolkodásunkat, hogy szereteteink, családtagjaink és minél többen a társadalomban felismerjék, hogy az az út, amit Isten nélkül járnak, nem vezet sem földi, sem örök boldogságra. Tegyük tanúságot a munkahelyünkön, családi környezetünkben, a társadalmi élet minden színterén Jézus evangéliuma mellett – fejezte be homíliáját Veres András püspök.

Sajtóiroda

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

A legértékesebb ajándék: az örömhír

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Karitása szervezésében közel száz karitás-tag (Kisvárd, Dombvár, Fehérgyarmat, Pusztadobos, Nagykálló, Nyíregyháza) vett részt augusztus 20-án a Szent Jobb-szentmisén és körmeneten.

A szentmisét dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek celebrálta, aki köszöntésében hangsúlyozta: „Ha az önzés, a gyűlölet, a bosszú szelleme veszi át az uralmat az emberek fölött, akkor a gyilkos erőszak pusztító áradatként boríthatja el az egész földet. Hogy ez ne ismétlődhesse meg, ragaszkodnunk kell az igazság és a szeretet értékéhez, kérünk kell a megbocsátás és az újrakezdés kegyelmét.” Majd a bíboros a köszöntés után megáldotta az újkenyeret.

Orosch János nagyszombati érsek homíliájában arra hívta fel a figyelmet, hogy Szent István király ünnepe nemcsak a magyarság, hanem a keresztény katolikus világ ünnepe is. István király Krisztust hordozta ajkán, szívében,

cselekedeteiben. Azt kívánta, hogy az ő népe Krisztusban hívő nép legyen. A történelemben számos példa bizonyítja, hogy élhető és megvalósítható Szent István király öröksége: hűség Istenhez, az egyházhoz, a hazához és a családhoz. Szent II. János Pál pápa ezt írta a magyarokról: „Az elmúlt korszakok kétségtelenül előkelő helyet jelöltek ki a magyar nép számára egész Európa és főleg az egyház történelmében. Ennek bizonyossága és jele Szent István király, Magyarország patrónusa.” Érsek atya feltette azt a kérdést: vajon ma mennyire meghatározó tényező a keresztény hit. Vagy csak azt vesszük komolyan, ami tetszik? Vannak olyanok, akik csak azt fogadják el az egyházból, ami nekik tetszik, de életük egyébként Isten nélküli. Erősödik a keresztények között is az újpogányság szelleme, beárnyékolja népünk életét a fogyasztói szemlélet, az élvezethajhászás és a hedonizmus. Nagy kihívást jelent az okkultizmus, a spiritizmus és a bálványimádás különböző formája. Jelen van a relativizmus szem-

lélete, amely kétségbe vonja magának az igazságnak a létét.

Emlékeztette a híveket, hogy a kommunista rendszerben az egyházat elnémították, és még a templomban is figyeltették őket. A rendszer kétszínű embereket nevelt: a templomban hívő lehetsz, de a templomon kívül a párt és a kormány szerint beszélj és cselekedj. Sajnos, ezt sokan annyira megszokták, hogy ma is eszerint élnek. Ezért gyakran hiányzik az összetartás, az ember-séges magatartás, és a másik mellett való kiállás – hangsúlyozta. „Szavaid alapján fognak igaznak ítélni, szavaid alapján fognak elmarasztalni” – ahogy Máté evangéliumában szerepel. Szent István király a legértékesebb ajándékot hagyta ránk, Jézus Krisztus evangéliumát, mely számunkra az élet. Adjunk hálát a Mindenhatónak, hogy a történelem zivataros századai ellenére is megmaradtunk kereszténynek és magyarnak – kérte minden keresztény magyartól.

Dr. Kádár Brigitta

Az élethosszig tanulás gyakorlata

Az Európai Közösségben legtöbb országban működik az élethosszig való tanulás gyakorlata. A magyar felnőttképzési rendszert a Katolikus Fiatalok és Felnőttképzési Egyesület fogja össze. Ausztriában a FORUM tömöríti a Katolikus Egyházon belüli felnőttképzést.

A közelmúltban két munkatársammal lehetőségem volt Ausztriában (Klagenfurt, Linz és Eisenstadt) tanulmányozni, hogy a felnőttképzés keretén belül hogyan foglalkoznak az idősebb emberekkel. Önkéntesként vettünk részt a programjukban.

Ausztria minden egyházmegyéjében mintegy 40 éve megszervezik a felnőttoktatást.

Az egyházmegyéken belül a felnőttképzést irányító központokban főállású, részmunkaidős, önkéntes munkatársakkal találkoztunk. Az alkalmazottak felsőoktatásban tanultak a felnőttképzésről, ők oktatják a trénereket /csoportvezetőket/, akik vezetik a foglalkozásokat.

A csoportok különböző helyeken találkoznak – plébániákon, iskolákban, más közösségi termekben, és mint egy klub működnek. 2-3 hetenként összejönnek, és a tréner gondoskodik arról, hogy minél több érzékszervet, testrészt megmozgasson az általa előre jól megszerkesztett program.

Az idősek idegpályái lassan elhálnak, ha nem használják őket, hallottuk a Bécsben megrendezett konferencián. Minden olyan szellemi és egyéb foglalkozás, amit itt végeznek, arra jó, hogy ezeket az idegpályákat mozgassa, használja, élénkítse. Az idősek emberek motiváltak a tanulásra, csak a mai iskolarendszer nekik már nem megfelelő. Közvetlen nyugállományba vonuláskor még van szabad kapacitás. Ilyenkor jó egy részmunkaidős foglalkozás vagy önkéntes munka. Utána viszont előjönnek a régi megszokások, begyakorolt mozdulatok. Tudat alatt a „munka” folytatódik, csak amikor az ember megpróbálja, rájön, hogy „már nem a régi”. Hamar elfogy a levegő, kifárad az izom, lanyhul a figyelem. Mindezek figyelembevételével lehet „képzési tervet” készíteni egy idősek embernek.

Az idősek embereknél azt is figyelembe kell venni, hogy ők folyamatos harcban állnak önmagukkal. Óriási félelmek, bizonytalanságok dolgoznak lelkükben,

zason vettünk részt. Egy Linzhez közel lévő gyönyörű kastélyban előadást hallgattak a trénerök olyan témában, hogy mi a teendő, a gyakorlat, ha a család-

sok mindent szeretnének megtenni, de útközben elhagyták a rugalmasságot, hajlékonyságot.

Ebben segít a torna, tánc, többféle memóriagyakorlat. A játékos megoldások arra irányulnak, hogy ébren tartsák a tájékozódó képességet. Az idősek emberek rejtvényeket fejtettek meg, fogalmakat gyűjtöttek, verset tanultak, nagyon szellemesen. Először az egész kivetített szöveget láttuk, azután fokozatosan eltakarta a tréner, a végén emlékezetből kellett visszamondanunk. Természetesen a foglalkozások után jött a barátkozás teázás vagy kávézás közben. Elmesélték egymásnak életük érdekes történéseit. Fényképeket mutogattak egymásnak legfőképp az unokákról.

A megyei szervezetek és az országos ernyő szervezet gondoskodik arról, hogy a csoportvezetők továbbképzése meg legyen oldva. Két ilyen foglalko-

ban haláleset fordul elő. Nagyon fontos, hogy a segítő ez esetben is mellette álljon a bajba jutott embernek. Bécsben a szaléziak Don Bosco-házában mintegy 200 szakember találkozott, hogy kicseréljék tapasztalataikat. A begyűjtött tapasztalatok számomra nagyon érdekesek, tanulságosak voltak. Kiemelném azokat a fórumokat, ahol az idősek ember találkozhat hasonló emberekkel, karbantarthatja az agyműködését, szellemét. A másik fontos dolog az, hogy mindez egyházi környezetben történik. Többnyire laikusok végzik.

Amikor az ember a világban jó kezdeményezésekkel találkozik, szeretné azt megvalósulva látni a saját hazájában is. Fontosnak tartanám, hogy Magyarországon is szerveződné egy hasonló rendszer.

*Varga Sándor akolitus,
Debreceni Megtestesülés Plébánia*

„Ne vonuljatok nyugdíjba fiatalon!”

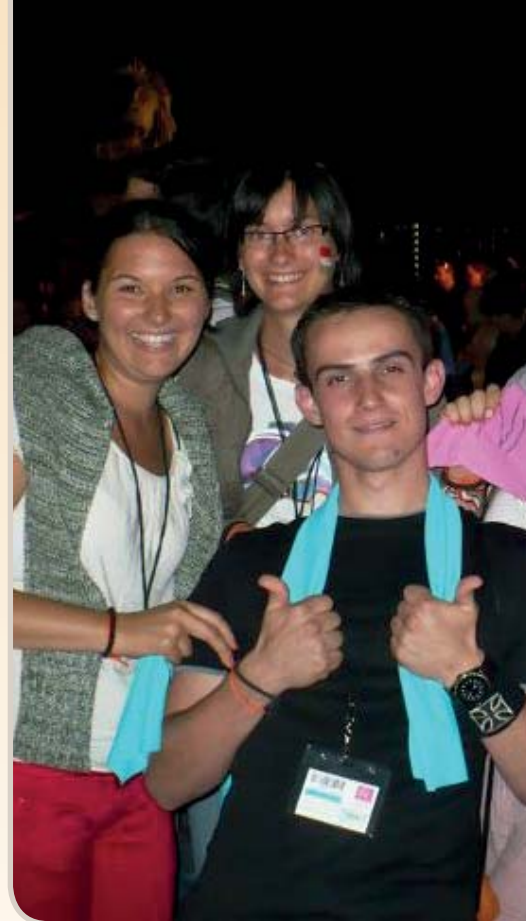
Ferenc pápa augusztus 10-én telefonon köszöntött több mint harmincezer cserkész. A fiatalok országos összejövetelük végén szentmisén vettek részt, amelyet Angelo Bagnasco bíboros, az olasz püspöki konferencia elnöke mutatott be a pisai San Rossore településen – közli a Vatikáni Rádió.

A Szentatya szeretettel köszöntötte a fiatalokat. Arra kérte őket, hogy a jövő felé vezető bátorság útján járjanak, hiszen a bátorság a fiatalok erénye. Hangsúlyozta: a világnak olyan fiatalokra van szüksége, akik aktívak, nem állnak egy helyben. „A mozdulatlan fiatalokkal nem jutunk előbbre. A fiataloknak legyen mindig távlatuk, ami felé tartanak. Ne vonuljanak »nyugdíjba« fiatalon! Szomorú ilyen ifjakat látni. A fiataloknak előre kell haladniuk a bátorság útján” – fogalmazott Ferenc pápa.

Arra buzdította őket, kötelezzék el magukat egy jobb világ megteremtéséért: „Az a feladatotok, hogy építsetek egy »új várost«. Mindig előre, az igazsággal, jósággal, szépséggel, amelyet az Úr adott nekünk. Kedves fiatalok, üdvözöllek benneteket, és a legjobbakat kívánom nektek. Ne féljétek, ne hagyjátok, hogy elrabolják a reményt tőletek! Az élet a tiétek. Azért, hogy kivirágoztassátok, hogy gyümölcsöt teremjen mindenkinek. Az emberiség ránk és rátok is tekint a bátorság útján. Ne feledjétek: a nyugdíj 65 éves korban érkezik el. Egy fiatal nem mehet soha nyugdíjba! Mindig bátran előre kell haladnia. Imádkozom értetek, és kérem az Urat, hogy áldjon meg benneteket!”

Magyar Kurír

Olvass tovább: <http://ifjusagiuroda.webnode.hu/news/ferenc-papa-a-vilagnak-bator-fiatalokra-van-szuksege/>

Szalézi Part Fesztivál

„Járjatok a földön, lakjatok az égben!”

Idén második alkalommal rendezték meg a Szalézi Part Fesztivált Balatonkenesén. Egyházmegyénkből is részt vettünk néhányan e több száz fiatal megmozgató rendezvényen. A gyönyörű táj, a Balaton vize, a kedves, mindenre odafigyelő szervezők és résztvevők mind hozzájárultak ahhoz, hogy felejthetetlen legyen ez a nyár. Nagyon jó lehetőség volt igényes, keresztény szórakozásra, kikapcsolódásra, színvonalas, bulizós és mindeközben értékeket közvetítő pihenésre.

Számos nagyszerű előadást hallhattunk a hét során. Dr. Gloviczki Eszter keresztény orvosként a szerelem, szexualitás, jó és rossz házasság molekuláris alapjairól beszélt lenyűgöző előadásmóddal.

Görög Ibolya udvariassági és illem-szabályokkal látott el minket. Többek között felhívta a figyelmünket arra, hogy minden e-mailre egy napon belül válaszoljunk. Azt is elmondta, hogy a „férfiak minél nagyobb terpeszben állnak, annál kisebb az agyuk”.

Lendvai Zoltán, a világhírű gördeszkás atya mindenkit lenyűgözött szimpatikus előadásával, bemutatójával. Úgy véli, a játékon át vezet az út a fiatalok szívéhez, akik ezáltal az egyházi taní-

tásokhoz is közelebb kerülhetnek. A YouTube-on megtalálható több videója, amit már milliónál is többen láttak. Többek között arra biztatott bennünket, hogy „Adjon Isten jó napot!”-tal köszönjünk, ami tartalmasabb a megszokott rövidebb változatától.

Dr. Csókay András, az imádságos orvos tanúságtételében elmondta, hogy a betegekhez való hozzáállásában különbözik kollégáitól. Minden jó szakmai ötlete a rózsafüzér imádkozása közben jött.

Hölvényi György EP-képviselő arra figyelmeztetett, hogy minden keresztény embernek közéleti felelőssége van, legyünk becsületes polgárok és rendes keresztények.

Rakonczy Éva és Nagy Nóra keresztény közgazdaságtanról szóló előadásában arról hallottunk, hogy Földünk erőforrásait túlfogyasztjuk. Ne a pro-

fitmaximalizálás legyen a cél, a központ, hanem az ember. Rajtunk múlik, tegyünk mi is a változásért!

Érdekes volt még a népszerű dr. Zacher Gábor toxikológus előadása is. Megtudtuk, hogy hazánk a tudatmódosító szerek használatában kb. ott áll az országok között, mint a fociban: az alsó harmadban.

Az előadások mellett számos program közül választhattunk, pl. kézműves-foglalkozáson kosarat és karkötőt fontunk. Az egész napos strandolási lehetőség előtt reggelente szentmisével indult a nap, s egyik alkalommal

dr. Márfi Gyula érsek atya elmondta, hogy Jézus tanítványai valószínűleg fiatalok voltak, mivel 50 körül Jakab azt írja levelében, hogy többségük még él.

Esténként koncerteken tombolhatunk. Fellépett az Ocho Macho, Crux, Animal Cannibals, Ungaresca tánc-

együttes, Magashegyi Underground, Zöld Gomb, M.Is.K.A. és az Obszidián.

Sokszor volt szentségimádás is, és egyéb lelki programok, amelyeken kedvelt, visszatérő dal volt a Király vagy című ének. A Crux együttes hívta fel a figyelmünket arra, hogy mi – a Király

gyermeküként – mindannyian hercegek és hercegnők vagyunk, így ennek tudatában éljük életünket.

Az egész hetet átszötte Don Bosco lelkülete, a szabadság arra, hogy a jót tegyük, és elköteleződjünk.

Nagy Kinga

72 óra kompromisszum nélkül

Szeretnék egy programot a figyelmetekbe ajánlani, aminek a neve 72 óra kompromisszum nélkül.

Ez egy országos szintű ökumenikus rendezvény. Az esemény célja, hogy ezen három napon a 14–30 éves fiatalok vállaljanak önkéntes munkát „kompromisszum nélkül”, vagyis úgy, hogy ott segítenek, ahol a legnagyobb szükség van rájuk. Azon túl, hogy például a fiatalok parkokat rendeznek, kerítések festenek, játszótételeket újítanak fel, szociális feladatokat is megvalósítanak. Azaz kórházakba, öregotthonokba, más szociális intézményekbe látogatnak el, ahol értékes műsorokkal szórakoztatnak, vagy segítenek, ahol tudnak. A program időpontja az október 9–12-i hétfőre. (Lehet 3 napon keresztül, vagy csak egy-két órát is önkénteskedni.)

5-15 fős csapatok jelentkezését várjuk. Lehet csapatoknak és projekteknek is jelentkezni. A csapatok jelentkezhetnek úgy, hogy már tudják, mit szeretnének csinálni, illetve a kompromisszum nélkülség jegyében az általunk kijelölt feladatot is elvállalhatják!

Nyugodtan népszerűsíthetitek a programot a sulitokban, plébániákon, baráti körökben.

A honlap címe (ahol regisztrálni tudtok): <http://www.72ora.hu>

Ha bárkinek van kérdése, bátran forduljon hozzánk az alábbi elérhetőségeken: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei koordinátorok: Nagy Orsolya, 30/607/3899, no13@citromail.hu; Láda Gergely, 70/531-47-58, csabagyarmati@citromail.hu; Hajdú-Bihar megye koordinátora: Hudák József, 70/670-41-00, hudak.earth@gmail.com

Egyházmegyei gyermek- és ifjúsági programok a 2014/15-ös évben

Dátum	Program	Helyszín	Tudnivalók
OKTÓBER			
okt. 4.	Nagymarosi Ifjúsági Találkozó	Nagymaros	Idén Bosák Nándor püspök atya a záró mise főcelebránsa
okt. 8.	Imaest a tiszta szerelemért		Bármely egyházközség bekapcsolódhat az imakezdeményezésbe
okt. 9–12.	72 óra kompromisszum nélkül		Bármely egyházközség bekapcsolódhat
NOVEMBER			
nov. 15.	FAVÉT	Nyíregyháza	13–18 éves fiatalok részére
nov. 22.	Egyházmegyei Ifjúságpasztorációs Konferencia	Nyíregyháza	Minden érdeklődőt szeretettel várunk!
DECEMBER			
dec. 13.	Egyházmegyei Szavalóverseny	Nyíregyháza	Óvodás kortól 8. osztályos korig
FEBRUÁR			
febr. 14.	Fiatalok és szerzetesek találkozója	Nyíregyháza	14 éves kortól

Dátum	Program	Helyszín	Tudnivalók
MÁRCIUS			
	COR-hétfő	Nyíregyháza	Időpont-egyeztetés alatt
márc. 20-22.	Fiatalok nagyböjti lelkigyakorlata	Nyírbátor	18–30 év közöttiek részére
ÁPRILIS			
	Kerületi miniszteri találkozók		Az időpont kerületenként eltérő
ápr. 11.	Egyházmegyei Ifjúsági Találkozó		16–30 év közöttiek részére
MÁJUS			
máj. 16.	Harangodi Gyereknapi	Harangod	3–8. osztályosok részére
JÚLIUS-AUGUSZTUS			
júl. 13-18.	Ifjúsági zarándoklat		15–30 év közöttiek részére
júl. 25.	Lelki nap	Máriapócs	Zarándokok számára, korhatár nélküli
aug. 3-8.	Nemzetközi Minisztertanálkozó	Róma	14–18 év közöttiek részére

Érdeklődni: 30/292-02-20, e-mail: ifi.iroda.dnyem@gmail.com | Gerhes József ifjúsági iroda vezetője

Hittanóra intelligencia típusok szerint

Pedagógiai szempontból a legfontosabb kérdés az, hogy képesek vagyunk-e hatékonyan motiválni a gyermekeket a belső érdeklődésből fakadó kutatásra, gondolkodásra. Kitűnő lehetőség erre az intelligencia-típusok szerinti differenciálás módszerének alkalmazása. Különösen fontos ez napjainkban, amikor a hittanítás megváltozott szemlélete új követelményeket támaszt. A gyakorlatban alkalmazható tudás megszerettetése elsőrendű feladata a hittanárnak. A lexikális tudás önmagában nem elégséges, hiszen a kereszténységről nemcsak „tudunk kell”, hanem élnünk is kell azt. Ezért az oktatói-nevelői munka során minden lehetőséget meg kell ragadni a tanuló érdeklődésének felkeltésére, és az ismertett tananyag élményszerű bemutatására és elmélyítésére.

Az intelligencia minden esetben, minden egyénnél speciális, hiszen mindannyian különféleképpen vagyunk intelligensek. Howard Gardner, a Harvard Egyetem pedagógia- és pszichológiaprofesszora szerint az intelligencia egy adott kultúra vagy közösség szellemében megfogalmazódó problémák és jelenségek megoldására vagy megértésére való képesség. Az intelligencia mutatja meg, hogyan észlelünk, mennyire vagyunk tudatában bizonyos dolgoknak. Jelzést ad arra vonatkozóan, hogy milyen tanulási stílus előnyös valakinek, valamint milyen a viselkedési és munka stílusa, és mik az erősségei.

Egy bibliai téma is feldolgozható intelligencia-típusok szerint. E módszer alkalmazásával a pedagógus a gyermekek fejlettségi szintjét, egyéni képességeiket és adottságaikat veszi figyelembe. A „Példázat a gazdag emberről és a szegény Lázárról” (Lk 16, 19-30) című evangéliumi rész feldolgozásában a nevelési célok elérésében is segít.

Növeli a szociális érzékenységet, a történet kapcsán a diák szembe találja magát a szegénységgel, mint társadalmi problémával. Fontos, hogy a gyermek az egyház társadalmi tanítása szerint értelmezze a társadalom felelősségét, vegye észre a környezetében (az iskolában) is jelentkező problémát, gondolkodjon a megoldáson, (éhező iskolatársak stb.). Tanuljon meg állást foglalni egy-egy társadalmi helyzetről, véleményét a keresztény értékek figyelembe vételével alakítsa, formálja. Legyen tudatában annak, hogy

véleménye kinyilvánításával és azzal, hogy felhívja mások figyelmét egy adott helyzetre, a bajba jutottak segítségére lehet.

A példabeszéd életté válik

A példabeszédet feldolgozó óra bevezető része azzal a kérdéssel kezdődhet, hogy vajon van-e a Földön elegendő élelmiszer minden ember számára. Ha igen, akkor miért történhet meg, hogy világszerte emberek milliói halnak éhen. Majd statisztikai adatokkal alá lehet támasztani ezt a társadalmi jelenséget, képeket mutatni a különböző kontinensek szegényeiről, vagy a környezetünkben élő hajléktalan emberekről, azokról, akik az élet legalapvetőbb szükségleteiben is hiányt szenvednek. Ezután a gyermekek is elmondhatják információikat a környezetükben tapasztalt hasonló jelenségről, a társadalom, tanáraik, szüleik véleményéről.

A főrészben a gyermekek meghallgatják Jézus példabeszédét a Szentírásból: „Példázat a gazdag emberről és a szegény Lázárról” (Lk 16, 19-30),

Kreativitásra serkentő feldolgozás

Ezután következhet a téma feldolgozása különböző intelligenciatípusok szerint:

verbális intelligencia-típus: (érvel, történetet talál ki, fogalmazást, naplót ír)

Feladat: Képzeld el egy hasonló történetet egy nagyvárosban, és írd róla egy címmel ellátott figyelemfelhívó cikket, amelyben az emberi méltóságot védő bírák elítélik a gazdag embert!

vizuális intelligencia-típus: (rajzol, fest, mintáz, plakátot, fotót, tervet készít)

Feladat: Készíts egy olyan óriás-plakátot reklám céljából, amelyet egy bevásárlóközpont bejárata elé helyeznél! Határozd meg, hogy mit emelnél ki a történetből, pl. pokol, mennyország kontrasztjának kifejezése. (eszközök: színes ceruza, rajzlap, színes papírok, ragasztó, grafit ceruza, fotók gazdag és éhező emberekről)

matematikai/logikai intelligencia-típus: (tényeket, számokat csoportosít, keresi az összefüggéseket, táblázatot készít)

Feladat: Tervezd meg, mennyi pénzre van szüksége egy embernek ahhoz, hogy ne fázzon, éhezzen! A gazdagság mértéke határtalan lehet. Gondold át: bűn-e önmagában a gazdagság? Próbáld érvelni, lehetőségeket felvázolni! (Párban is feldolgozható.)

gyakorlati intelligencia-típus: (információkat gyűjt az elvégzendő feladatokhoz, teendőket csoportosít stb.)

Feladat: A történet dramatizálásához írd egy forgatókönyvet, és készítsd elő a szükséges kellékeket, eszközöket!

zene intelligencia-típus: (hangszeren játszik, énekel, dallamot improvizál)

Feladat: Hogyan tudnád zenével illusztrálni a pokol és a mennyország hangulatát? Válaszd ki a képen látható

hangszereket. Találj ki egy dallamot és egy ritmust mindkét változatra!

A pedagógusnak az intelligencia szerinti differenciálás előtt megfelelő tesztek kitöltésével kell megismernie a gyermekeket. Fontos, hogy a tanuló előzetes tudása, tájékozottsága, gazdag fantáziája, képessége és fejlettsége az egyéni munkavégzés terén is ismertté váljon számára.

Az önálló munka előtt a gyermekeknek lehetőségük van a módszer szabad választására is. Különösen hatékony és felszabadult a munka, ha a gyermekek gyakran találkoznak ezzel a módszerrel.

A módszer megoldáskeresésre is serkent

A tanítási óra végén megbeszéljük a gyermekekkel, hogyan érezték magukat órán, kinek volt nehéz vagy túl könnyű a feladat, mennyire elégedettek munkájukkal, valamint a pedagógus is összegzi gondolatait, megfogalmazza, hogyan érezte magát, mit gondolt a csoport munkájáról.

A gyermekek számára is izgalmas ez a fajta differenciálás. Kreativitásra serkenteti a tanulókat, egymás feladatainak megoldásából is sokat tanulnak. A közös értékelésbe mindenki bekapcsolódik, véleményével, javaslataival kiegészíti a hallottakat. A módszer újszerű, általa a tanulók látóköre is szélesedik, és az óra izgalmassá válik számukra.

A hittanóra célja megvalósult, hiszen nemcsak a történetet rögzítették, hanem közelebbről is találkozhattak egy súlyos társadalmi problémával, az emberi méltóság ellen elkövetett mulasztás bűnével, amely súlyos következményekkel járhatnak.

Otthoni feladatként adható a gyermekeknek, hogy figyeljék a hasonló témájú híradásokat, amiről majd beszámolhatnak a következő alkalommal. Kérdezzék meg szüleik, tanáraik, diáktársaik véleményét a témáról, figyeljék meg, találkoznak-e ehhez hasonló esettel az iskolán belül. Ha igen, milyen lépéseket fognak tenni azért, hogy orvosolják a helyzetet.

(Konkrét, megvalósítható, szüleikkel átbeszélte lehetőségeket javasoljanak.)

Kovács Ágnes

KÖNYVAJÁNLÓ

Fulgur – Az első magyar sci-fi

Koszterszitz József (1898-1970) a Trianon utáni nemzedék egyik legismertebb ifjúsági írója volt. A Regnum Marianum és a magyarországi cserkészmozgalom kiemelkedő vezetőjeként kiválóan ismerte a fiatalok problémáit, emiatt könyvei több felnövekvő generációnak jelentettek iránymutatást. Egyik legnépszerűbb regénye, az 1944-ben megjelent Fulgur tulajdonképpen a magyar sci-fi irodalom első alkotása.

Szatmári táborozás

Bancsi Zoltán káplán atya (Debrecen- Szent Anna Plébánia) vezetésével 17 gyerek és két hitoktató indult el a csendes szatmári Kölcse felé június 30-án.

Az egyhetes tábor alatt megismerkedtünk a környék látnivalóival. Túrúztunk Tiszakóródra a Túr folyó Nagybukó gátjához és Sonkásra a Kisbukó gáthoz. Ugyanitt megtekintettük az Europa Nostra-díjas református templomot.

Szatmárcsekére szekérrel jutottunk el, ahol Kölcsey Ferenc síremlékét és a Kölcsey emlékházat tekinthettük meg, majd Tamás László plébános atya fogadott bennünket a római katolikus plébánián. Utunk Túrúsvándiba vezetett tovább, ahol az ismert vízimalom működése keltette fel az érdeklődésünket.

Egy napot töltöttünk Vásárosnaményban a Szilva Fürdőben, barátságos kellemes környezetben fürdőztünk, pihentünk.

A túrák és kirándulások után az este vidám játékokkal, beszélgetésekkel, kézműves foglalkozásokkal teltek. Utolsó estén tábor tüzet gyújtottunk, szalonnát süttöttünk.

Az egy hét alatt a finom vacsorákról a kölcsei egyházközség gondnoka, Anna néni gondoskodott.

Testi táplálék mellett Zoltán atya lelki táplálékot is biztosított számunkra, minden nap szentmisén vettünk részt, tanultunk boldog örömben bízni mindig Istenben, figyelni egymásra, észrevenni Isten jelenlétét életünkben.

Dalmadi Éva és Feketéné Nagy Magdolna hitoktatók

Jézus az, akinek szolgálunk!

Egyházmegyei Ministránstábor – Kisvárda

Az idei esztendőben 2014. augusztus 3–8-ig Kisvárda adott otthont az 50 fiatal részvételével megtartott ministránstábornak. Kisvárda, Döge, Rétközberencs, Gyulaháza, Gemzse, Kékcse, Komoró, Kállósemjén, Kótaj, Nagyhalász, Újfehértó, Geszteréd, Oros, Nyírpazony, Nyírtelek és Nyíregyháza voltak azok az egyházközségek, ahonnan a fiatalok kisebb-nagyobb létszámban érkeztek augusztus 3-án (vasárnap) estére a Szent László Katolikus Középiskola kollégiumába, ahol – a szobák elfoglalása után – vacsorával és ismerkedéssel vette kezdetét az 5 napig tartó program.

A ministránstábor célkitűzése többszintű volt: egyrészt a plébánosok ezzel jutalmazhatták az egész évben oltárszolgálatot végző fiataljainak hűségét és állhatatos munkáját. Másrészt szeretttük volna, ha ezek a fiatal fiúk, akik az egyházmegye más-más plébániáin látnak el szolgálatot, kapcsolatba kerüljenek egymással: megismerjék egymást, barátságok szülessenek és közös élményekkel

program gazdagította a táborban részt vevők emlékeit. Lehetőségünk nyílt Ajakra, Fényeslitkére, Vásárosnaményba is ellátogatni, ahol az atyák és az egyházközség vendégszeretettel éreztették fiataljaink és – természetesen – mi, szervezők is.

A strandolások és a testi erőnlétünket igénybe vevő próbatételek mellett az elménket is megdolgoztuk a Gyetkó

alkották, valamint a néhány testnevelő által megirigylett reggeli tornagyakorlatok Kálmán József fényeslitkei atya vezetésével: ezek a gyakorlatok Schobert Norbi szigorú edzéstervéhez igazodva vezették be a fiatalokat az egészséges életmódprogramba. Azt hiszem, ez a néhány nap maradandó emléket adott részvevőinek, akiket a jövő esztendőben is visszavárunk.

Hálát adunk mennyei Atyánknak, hogy mindig hív olyan fiatalokat, akik oltárszolgálatukkal segítik papi szolgálatunkat. Köszönjük Bosák Nándor püspök atya segítségét, hogy az idei esztendőben is támogatta a tábor megvalósítását. A segítők között külön köszönettel tartozunk Kerezsi Béla igazgató úrnak is, aki lehetővé tette, hogy a Kisvárdai Szent László Katolikus Középiskola kollégiumát és sportpályáját birtokba vegyük erre a hétre. Nem utolsósorban pedig köszönettel tartozunk azoknak az atyáknak is, akik – időt és fáradságot nem ismervé – évről évre szólítanak meg fiatalokat

gazdagodjanak. Nem utolsó szempont volt – természetesen – a hivatás gondozása, hiszen azok a fiúk, akik az Úr oltára mellett szorgoskodnak és nőnek fel, jó eséllyel ismerhetik fel Isten hívó hangját a papi szolgálatra.

Ezen szempontokat szem előtt tartva igyekeztünk a programokat ennek megfelelően összeállítani. Természetesen a mindennapi szentmisék és imádságok mellett helyett kapott a pihenés és a szórakozás is. Foci, filmnézés, ügyességi játékok, akadályverseny, túrázás, strandolás, számháború és még sok színes

László dombrádi plébános atya által vezetett Ministráns Activityben, melyben a ministrálás alapvető szabályait és kérdéseit tekinthettük át. László atya ezt az estét – a szűkös anyagi keretek miatt – 40 milla helyett csak 40 Milkával tudta jutalmazni, aminek, persze, nagyon örültek a gyerekek.

A táborban igyekeztünk néhány olyan életvezetési gyakorlatra is megtanítani a ministránsokat, melyek a későbbiekben is fontosak lehetnek. Így például a reggeli és esti imádságok, melyek tábori mindennapjaink keretét

alkotják, és fontosnak érzik a ministránsokkal való foglalkozást. A jó Isten áldása kísérje tovább fáradhatatlan buzgóságukat és törődésüket!

Kedves Ministránsok! Nektek pedig azt kívánjuk, hogy soha ne veszítsétek el lelkesedéseteket és buzgóságotokat, melyet az oltár körül végeztek! Legyetek mindig hűségesek, segítsétek papi munkánkat, és soha ne felejtsetek el, hogy Jézus az, akinek szolgálunk!

Nagy Zsolt kisvárdai káplán atya és a szervezők

Személyi és területi változások a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében Bosák Nándor püspök atya 2014. augusztus 1-jétől az alábbi változtatásokat rendelte el:

Plébánosi felmentések, áthelyezések, illetve kinevezések

Wutkowatz Károly leveleki plébános nyugdíjba vonult.

Bákonyi János Nyíregyháza-Kertvárosi Plébániára kapott plébániai kormányzó megbízást. A Szent Imre Gimnáziumban továbbra is ellátja az iskolalelkési feladatokat.

Dr. Dénes Zoltán Berettyóújfaluban, Kiss Zsolt Attila Geszteréden, dr. Krakomperger Zoltán Debrecenben a Szent István Plébánián, Lengyel József Leveleken, Márku János Csengerben folytatja plébánosi szolgálatát. Tóth Lászlót felmentette a Püspöki Hivatalban végzett irodaigazgatói megbízása alól, és a Nyíregyházi Magyarok Nagyszonyja Főplébániára kapott plébánosi kinevezést. Az irodaigazgatói hivatalt dr. Krakomperger Zoltán vette át.

Németh Jánost felmentette a kisvárdai Szent László Gimnáziumban végzett hittanári feladatai alól.

Pető István atya gyógykezelése idejére a debreceni Szent Erzsébet Otthonba költözött, és ott folytatja papi szolgálatát.

Szűcs József atya egy évig betegszabadságát tölti.

Kápláni áthelyezések, illetve megbízások

Rákóczi Jenő a nyíregyházi Magyarok Nagyszonyja Főplébánián, Reznek Ádám Debrecenben, a Szent Család Plébánián folytatja kápláni szolgálatát.

Eiben Tamás ösztöndíjasként Rómában a PMI-ben végez tanulmányokat. Olasz Lajos újmisést Rakamazon, Varga Lóránd újmisést Mátészalkán kezdi meg kápláni szolgálatát.

Területi változások

A főpásztor 2014. augusztus 1-jével Tizzaszalka plébániát megszüntette, és ellátását a Vásárosnaményi Plébániára bízta.

Ezzel egyidejűleg Gyüre és Nagyvársány filiális egyházközségeket a mezőladányi plébániához csatolta.

Ugyancsak megszüntette az újírázi plébánia önálló jogi státuszát, amely ezentúl a berettyóújfalui plébániához tartozik, mint filia. Ehhez kapcsolódóan Biharkeresztes és Mezőpeterd filiákat a Derecskei plébániához csatolta.

Főesperesi és esperesi kinevezések

Papp János atya hirtelen halála következtében szükségessé vált az esperesi megbízások felülvizsgálata.

2014. szeptember 1-jével Takács János rakamazi plébánost **szabolcsi főesperessé** nevezem ki, ezzel együtt felmentem a Polgári Esperesi Kerület esperesi megbízása alól.

A Polgári Esperesi Kerület vezetésével Maga László polgári plébánost bízom meg, ugyanezen kerület helyettes esperesévé Mák Zsolt tiszavasvári plébánost nevezték ki.

Komédiával a „kistemplom” felújításáért

A Máriapócsra érkező zarándokok számára „kistemplomként” ismert máriapócsi Szeplőtelen Fogantatás középkori római katolikus templom szerényen

húzódik meg a Nemzeti Kegyhely, a bazilika mögött. A Pócsra érkező zarándokok első útja a kegytemplomba a Szűzanyához vezet, de nem megy úgy haza, hogy előtte ne térne be a „kistemplomba” egy imára, misére, szentségimádásra. A pócspetri plébániához tartozó középkori „kistemplom” teljes körű felújítása ebben az évben kezdődik el.

A pócsi katolikus templom András papját 1326–27-ben említik először. A

templom az 1300-as évek második felében épült egyetlen építési periódusban. A műemlék templom 1 manuális, 3 regiszteres orgonáját Kizsel István debreceni mester készítette 1877-ben. A torony ablakai ikerablakok, és a felső sorban hármás ablakok találhatóak. Előkerültek a karzat és szentély, valamint a déli fal középkori résablakai is. Az északi falon található Köpönyeges Mária-freskó igen értékes, mind régészeti, mind lelki vonatkozásban. A templom eredeti titulusa: Szűz Mária.

A templom felújítására Pócspetri római katolikus egyházközsége – a máriapócsi önkormányzattal és a város görög katolikus egyházközségével együttműködve – jótékonyági előadást szervezett 2014. szeptember 13-án a kegytemplom előtti téren.

A jótékonyági esten a Pócspetri Szent II. János Pál Színjátszó kör bemutatja a „Boeing, Boeing – Leszállás Párizsban” c. kétfelvonásos komédiát.

A színjátszó kör három éve alakult amatőr színészekből, orvosok, bölcsész, közigazgatásban dolgozó értelmiségiek, nyugdíjas, két 18 éves tanuló, egy gyógyszerészhallgató játszanak benne.

A nagy sikerű komédiát a társulat két tagja, Borbély Ádám és Józsa Lóránd fordította magyarra. A darabot rendezte Szenes István, Pócspetri plébánosa, a díszletek is az ő tervei alapján készültek. Technikusok: Balogh Béla, a helyi Kolping-iskola igazgatóhelyettese, és Tamás György, Pócspetri alpolgármestere. Segítők: (súgó, kellékes, díszletek kivitelezése) helybeli lelkes anyukák és apukák. Világosítás: Ostoróczy Erzsébet.

Pócspetri egyházközsége szeretne megszólítani minden jó szándékú embert, hogy támogassa a „kistemplom” felújítási költségeit.

Sajtóiroda –

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Adományokat a következő számlaszámra lehet küldeni: **Római Katolikus Egyház – 68200107-11002415**

A megjegyzés rovat: „kistemplom” felújítás

Emlékbizottság alakult a 2015-ös emlékévre

2015-ben lesz 300 éve annak, hogy gróf Csáky Imre váradi püspök kinevezte az első plébánost Debrecenben. Az 1712–1715-ös országgyűlésen a 108. törvénycikk foglalkozik Debrecen kérelmével, amelyben Debrecen szabad királyi város rangjára emelését elfogadják,

„(...) ha és amennyiben a római katolikus vallás szabad gyakorlatára vonatkozó ígéretüknek eleget tesznek.” Ekkor szólt közbe gróf Csáky Imre váradi püspök, aki a változtatást ily módon kívánta konkretizálni a törvénycikkben: „(...) ha és amennyiben katolikus parochiális egyház felépítése végett és a Ferences rendi atyák kolostora számára helyet jelölnek ki” (Kisházi Kovács László: A debreceni Szent Anna plébánia története 51. o.).

Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök a debreceni rekatolizáció 300. évfordulójának megünneplésére a 2015-ös évet emlékévvé nyilvánította, amelynek előkészítésére és méltó megünneplésére emlékbizottságot hozott létre.

Bosák Nándor püspök, az emlékbizottság elnöke az alakuló ülésen (2014. június 19-én) elmondta, 1715-ös év annak a kezdete, hogy Debrecen újkori történelmében – a reformáció után – a katolikusság hivatalosan is jelen van. Az újraindítás utáni évszázadok alatt folyamatosan fejlődött a város katolikus élete, olyannyira, hogy – az 1993-as rendelkezés alapján – püspöki székhelyllyé vált. Ezzel Debrecen lehetőséget kapott arra, hogy jelen legyen a katolikus egyház életében is. A reformáció előtti időből viszonylag kevés emlékünk van a város katolikus életéről, de az elmúlt 300 év alatt az intézményeknek, a katolikus vallású lakosoknak jelentős része volt Debrecen fejlődésében.

A főpásztor kiemelte, 1993-ban a püspöki székhely megalapítása ellenére sincs eléggé jelen a katolikus élet a városi köztudatban. Az emlékév megünneplésével tehát az a cél, hogy bemutassák a katolikus egyháznak a város életében betöltött szerepét, a történelmi-egyházi személyiségeit, valamint pótolják, helyesbítsék és kiegészítsék a történelmi, vallási, kulturális ismereteket.

A főpásztor utalt arra is, hogy Debrecen a mai napig „Kálvinista Rómaként” emlegetik. Egy város népe különböző kultúrákból épül fel. Hangsúlyozta, hogy a katolikus értékek föltárásával, bemutatásával nem a város református identitását akarják kisebbiteni, hanem azt erősíteni. A főpásztor hozzátette, a római katolikus püspökség megalakulása óta nagyon jó a kapcsolat a város református vezetőivel.

Az emlékév megünneplésére alakult bizottság első ülésén számos javaslat hangzott el, amelyek a szeptember 18-i (lapzártánk után) ülésen már konkretizálódtak. A különböző tudományos, történelmi, kulturális rendezvények mellett közterület-elnevezések, emlékhelyek létrehozása, emléktáblák elhelyezése is szóba került. Bosák Nándor főpásztor azon intézmények képviselőit hívta meg az emlékbizottságba, akik segítséget tudnak nyújtani, lehetőségeikkel hozzájárulni az emlékév eredményes megvalósulásához.

A megalakult emlékbizottság tagjai dr. Pósn László országgyűlési képviselő, dr. Papp László, Debrecen város alpolgármestere, dr. Papp Klára dékán (Debreceni Egyetem), dr. Orosz István akadémikus (DE Történelmi Intézet), dr. Bitskey István akadémikus (DE Irodalomtudományi Intézet), dr. Angi János, a debreceni Déri Múzeum igazgatója, Bódor Edit, a Főnix Rendezvényszervező Kft. igazgatója, Takács József, az Egyházmegyei Könyvtár és Levéltár igazgatója, dr. Keresztes Lászlóné muzeológus, Orosz Lőrinc, a debreceni Szent Anna-székesegyház prépost-plébánosa. Az emlékbizottság tagjai a maguk

területén segítségükör, támogatásukról biztosították az emlékév megünneplését.

Az emlékbizottsággal párhuzamosan 2014. szeptember 26-án megalakul a Katolikus Fórum, amelynek tagjai között Debrecen plébánosai munkatársaikkal, a debreceni katolikus iskolák, kollégiumok, a jelen lévő szerzetesrendek házfőnökei segítik az emlékév megünneplését.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
Sajtóiroda

„Csáky Imre tapintatos diplomáciai érzékkel találta meg azt a régen keresett „kiskaput”, amelyen keresztül a debreceni restauráció megkezdődhetett – kínos dilemmát okozva ezzel Debrecen követeinek, Diószegi Sámuelnek és Lévai Istvánnak. Visszaküldték tehát a törvénycikket a karok és rendek táblájához a pótlás beillesztése végett. A két debreceni követ nem tétlenkedett, azonnal kérvényben tiltakoztak a sérelmes záradék ellen. Még abba is szívesen belementek volna, hogy a témát vegyék le a napirendről. A követek beadványára III. Károly császár diplomatikusan csak ennyit válaszolt: „Ebben a tárgyban már megkaptuk az utóbbi tájékoztatást, és mint mondtuk, lesz gondunk rá, hogy megvizsgáljunk titeket.” Ebből a válaszból is szembetűnő a Habsburg-udvar rekatolizáló politikája.

A sok huzavona után 1715. március 30-án a jóváhagyás végett felterjesztet „Debrecen szabad királyi város” rang törvénybe iktatásának kérelmét a király elfogadta.

A Debrecen rekatolizálását megnyitó „híres 108. törvénycikkben olvashatjuk „... Őfelsége legkegyelmesebb megegyezésével az ország karai és rendjei is azt a Debrecen városát Magyarország s csatolt részei többi szabad királyi városaihoz (úgy azonban, hogy római katolikus templom építésére és a Szent Ferenc atyák konventjének helyet adjanak) újólag besorozandónak jelentik...”

Említést érdemel, hogy 1717. április 17-én vonult át a reformáció után az első processzio Debrecen városán, bizonyos Görgei István vezetésével Máriapócsra. Ez a majdnem évszázadokig hallatlan esemény azt mutatta, valószínűleg az országgyűlés hatására enyhül a protestáns szigor.”

Debrecen előljárói és lakosai a királyi város rang becikkelyezésének vallási feltételét különösnek tartották. Debrecenben – bevallottan – csak egyetlen katolikus család élt – többször emlegették a törvénycikki vita során –, de nevét csak Zoltai Lajos fedezte fel: Ondrejkovics Ádám, felesége Antoni Borbála, aki már Kálvin hitén volt.”

(Kisházi Kovács László: A debreceni Szent Anna plébánia története)

Szentföldön jártak a kisvárdai hívek

Úgy mondják, az utazás tágítja az elménket. Feltehetően tudásunkat is elmélyíti, vagy akár meg is változtat minket. Ha olyan helyeket keresünk fel, ahol még sosem jártunk, mások szemével látjuk a világot, meghallgatjuk múltbéli vagy jelenben megesett történeteiket, új látásmóddal vagy kitágult horizonttal térhetünk haza. Úgy hiszem, ez velünk mind megtörtént.

Bár kicsit félve indultunk neki az útnak, hiszen tudtuk, hogy a helyzet Izraelben nem mindig biztonságos, de nekünk nagy szerencsénk volt. Teljes nyugalomban és biztonságban nézhettük meg a Szentföld látnivalóit. A zarándoklat 2014. június 20–27-ig tartott. Nagy Zsolt kisvárdai káplán atya vezetésével és 23 fővel vágtunk neki a nagy útnak.

A Makrovilág Utazási Iroda és a kinti idegenvezető, Simon jóvoltából mindent megnéztünk, amit egy Szentföldre

látogató kezdő zarándoknak látnia kell. Jártunk Jeruzsálemben, Betlehemben, Názáretben, a Galileai-tó környékén és még sok szép helyen, melynek látnivalóit nehéz lenne pár sorban összefoglalni.

Megköszönjük Nagy Zsolt atyának, hogy kezdeményezte ezt a szentföldi zarándokutat, és egész héten lelki vezetőnk volt. Nélküle nem jött volna létre ez az utazás.

Azóta is sokat gondolunk az ott látottakra, hallottakra, amely örök élmény marad számunkra.

Aki szeretne a zarándoklatról bővebb beszámolót olvasni fotókkal gazdagítva, az látogasson el egyházközségünk honlapjára: www.kisvardaiplebania.hu

Ragányné Poncsák Pálma
kisvárdai zarándok

„Erőforrásotok legyen a szentmise, a szentáldozás és a szüntelen imádság.”

E szavakkal fejezte be egyik lelkipásztori levelét az édesanyákhoz **dr. Róna Gábor SJ atya**, a Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közösségének lelki kísérője. Ő az, aki a madridi édesanyák közösségének hírét és imájukat elhozta hazánkba. Az ottani közösség 1987-ben kapta meg a madridi bíboros érsektől az Egyház hivatalos jóváhagyását. Hazánkban Kalocsán alakult az első közösség 1992-ben, **Bartal Józsefné Veronka** vezetésével, aki jelenleg is összefogja az ország közösségeit. Az imaközösség fővédnöke pedig **Erdő Péter bíboros atya**.

Debrecenben 20 éve, 1994. augusztus 27-én alakult meg az első imacsoport a Szent László Plébánián.

A közösségnek bárki tagja lehet, aki vállalja, hogy a közösség imáját mindennap elmondja, hetente egyszer az Oltárszentség előtt is. A közösség példaképe Szent Mónika, aki fiáért, Ágostonért, hosszú éveken át könnyek között könyörgött, de Istenbe vetett bizalma sohasem ingott meg.

Mit is kérünk imánkban az Atya, a Fiú és a Szentlélek segítségével? Gyer-

meinkért fohászodunk, de valójában magunk számára kérjük mindazt, aminek segítségével gyermekeinkkel okos keresztény szülő módjára tudunk foglalkozni. A fohászok modellt nyújtanak számunkra gyermekeinkkel való törődésünkhöz. Azt kérjük, hogy tudjunk higgadtan, tekintéllyel és főleg szeretettel foglalkozni velük, figyeljünk rájuk, imádkozzunk akkor is értük, ha letérnek a helyes útról, ha netán megbánnak vagy eltávolodnak tőlünk, s hogy férjeink is megértsék apai szerepüket az imában és a nevelésben. A fiatalabb édesanyák külön szoktak elcsodálkozni és örülni annak, hogy leendő unokáikért már most imádkoznak. És az ima záró kérésében pedig azt kérjük, hogy amikor más édesanyákkal találkozunk, fel tudjuk ébreszteni bennük a közösségünkhöz való tartozás vágyát.

Nos, a szentmónikás imádkozó édesanyák csoportja gyorsan szaporodott a városunkban és a környéken. Van közösség a Szent Család-, a Megtestesülés-, a Jézus Szíve-templomban, Hajdúsámsonban, Hajdúszoboszlón, Ebesen. Egyéb plébániákon is imádkozzák ha nem is szervezett formában. A közösség

mára már kiterelbelyesedett szerte az országban, s évente az országos találkozón is részt tudunk venni, hogy együtt örüljünk és együtt is imádkozzunk.

Plébániánkon augusztus 27-én, Szent Mónika napján gyűltünk össze a 20 éves évfordulónk ünneplésére. Örültünk, hogy más plébániáról is eljöttek közénk az édesanyák. Vendégünk volt **dr. Dénes Zoltán** plébános atya, aki Szent Mónikáról és főleg Szent Ágostonról tartott igen gazdag tartalmú előadást, majd a szentmisében folytatta gondolatait, kiemelve azt, hogy a megtéréséig hosszú utat bejáró Szent Ágoston megértette és írásaiban is elénk tárta Isten irántunk való végtelen kegyelmét, és gyakran használta a Szent Pál leveleiben is már előforduló Deo gratias kifejezést. **Szikszayné Katalin**, csoportunk vezetője is e szavakkal köszönte meg Zoltán atyának szolgálatát, s mi is Istennek e szavakkal adhatunk hálaát azért, hogy megkaptuk a közbenjáró ima és a kitartás kegyelmét.

Az országos közösség honlapja: www.szentmonika.hu

Havas Lászlóné, Szent László
Domonkos Plébánia, Debrecen

Hősi halottak sírjait újíttották fel a ramocsaházi templomkertben

A Honvédelmi Minisztérium képviselőinek jelenlétében történő tiszteletadással lehetőség nyílt a hősök teteteinek méltatására, majd a felújított sírhelyek és emléktáblák felszentelésére, megkoszorúzására 2014. augusztus 14-én, a ramocsaházi templomkertben.

A háború végén katonák földi maradványait helyezték el a ramocsaházi római katolikus templom oldalsó udvarán, a templom csendes kertjében. Évtizedek óta hűségesen ápolták a helyi lakosok – többnyire katolikusok – a Ramocsaházát is védő hősi halottak sírját. A fából készült fejfák nem örök életűek, a közel hét évtized után mára már teljesen elkorhadtak, felújításuk szükségessé vált. Ekkor Hasulyó János római katolikus plébános,

kanonok kezdeményezésére Kecskés Istvánné helyi lakos levélben fordult a Honvédelmi Minisztériumhoz, hogy segítségüket kérje a sírhelyek felújításában. Ennek eredményeként a régi fa fejfák kis kőtáblákra cserélték ki.

A megemlékezésen Tóth Sándorné „Hősi halottakra emlékezünk!” címmel saját versét szavalta el, Nyeste Sára „Isten áldja meg a magyart” című énekkel, Ragányiné Szanics Barbara a „Szózat a sírból” című verssel emelte az emlékezés meghittségét.

Ezután Hasulyó János plébános, Miló Miklós görög katolikus parochus, esperes, Nagy Péter református lelkipásztor mint a történelmi egyházak képviselői megszentelték és megáldották a hősi parcellákat. Emelkedett fúvószenekíséretében koszorúkat helyeztek el a hősök emlékművénél – a Honvédelmi Minisztérium képviselőiben – Budapestről és Sárospatakról érkezett küldöttség és Vári Zoltán, a Ramocsaházi Önkormányzat alpolgármestere. A jelen lévő lakosok, a hívek, egyházi és önkormányzati képviselők, óvodás és iskolás gyermekek pedig fehér szegfűt helyeztek a kőtáblákra.

Végül Kecskés Istvánné Margitka köszönetet mondott a jelenlévő Honvédelmi Minisztérium képviselőinek, hogy levele meghallgatásra talált, és segítségükkel elkészülhetnek az új sírtáblák. A

templomkertben emlékművet is emeltek a hősök nevének feltüntetésével.

Margitka néni, buzgó helyi római katolikus hívő is azok sorába tartozik, akinek családja „örökbe fogadott” egy katonasírt, és hűségesen ápolta azt. Még emlékszik arra az időre, amikor az 1945-ben, a térségükben meghalt tizenkilenc fiatal erdélyi magyar katona összegyűjtött tetemeit temették a templomkertbe. A szülei ekkor a templom harangozói voltak, tőlük tudja, hogy az elhunyt katonák a papok által végtisztességet kaptak. A sírokat a fiatal lányok a szüleikkel, majd az önkormányzat a hívek segítségével ápolta.

Lencsés Ilona Amerikából érkezett haza erre az alkalomra, de minden évben hűségesen hazalátogat. „A Ramocsaháza térségben, a 45-ben hősi halált halt honvédek tetemeit a falu végéről idehozták, és felkérték a fiatal lányokat, vállaljanak síremlékeket gondozásra. Én is jelentkeztem, egészen 56-ig gondoztam, akkor kivándoroltam Amerikába, így édesanyám végezte helyettem.” Ezt megerősíti Vári Zoltánné is, akinek családja hálából szintén vállalt sírgondozást. De lehetne sorolni, melyik 19 katona sírját mely családok ápolják.

Azutódok, amostani felnőttgeneráció, az összetartó faluközösség szívből és hitből adódó kötelessége, hogy – példát mutatva az ifjú nemzedéknek – összefogással, hűen és buzgón továbbra is gondját viseljék a hazájukért és falujukért hősi halált halt katonák nyughelyeinek.

Némethné Csubák Éva

Megáldották az autókat Baktalórántházán

Szent Kristóf évszázadok óta az utasok, az úton lévők, a zarándokok és az autósok védőszentje. A baktalórántházi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) felelevenített egy régi hagyományt július 26-án, Szent Kristóf ünnepén. Ezen a napon a hívek autóikkal érkeztek a templomkertbe. Hasulyó János plébános atya megismertette a védőszent élettörténetét, vértanúságát, az emberek szolgálatára állított életmentő tetteit. Majd a jelenlévők közösen mondták el az autósok imáját. Ezután Hajdu István káplán atya szenteltvízzel meghintette a templomkertben felsorakozott autókat, és azok jelen lévő utasait, majd Szent Kristótot ábrázoló szentképet kaptak a sofőrök és utasaik, hogy – azokat

az autókba elhelyezve – naponta elmondhassák a kérés fohászt.

A lélekiemelő, bensőséges alkalom az idei nyár emlékezetes és maradandó élményét jelentette a hívek számára.

Gépkocsivezető imádsága

Istenem, a Te kezedben nyugszik minden ember sorsa.

Te vezeted lépéseinket, és vigyázol útjainkra.

Ezért bizalommal fordulunk Hozzád, add, hogy biztos kézzel, körültekintő figyelemmel, kiegyensúlyozott lélekkel vezessünk, és minden balesetet elkerüljünk.

Adj szívünkbe mély felelősségérzetet felebarátaink élete és testi épsége iránt!

Kerüljünk minden féktelenséget és meggondolatlanságot a vezetésben!

Tartsd távol tőlünk a veszélyes helyzeteket, és add, hogy a kritikus pillanatban is megőrizzük nyugalalmunkat!

Szent Kristóf, autósok és motorosok védőszentje, óvj, vezess minket, segíts minket!

Ámen.

Némethné Csubák Éva

Ünnepeltek a debreceni Jézus Szíve-templom hívei

Ünnepi szentmisét mutatott be Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök a debreceni Jézus Szíve-templomban 2014. június 15-én, Szentháromság vasárnapján. A Főpásztor a szentmisén megáldotta a megújult, díszbe öltöztetett templomot és a Somogyi László Gábor festőművész által készített – az Utolsó vacsora, a Szentlélek eljövetele és Jézus mennybemenetele – festményeket, amelyeket a templomban helyeztek el.

Az ünnepi szentmisén felléptek Pitti Katalin Liszt-díjas operaénekesnő tanítványa, Kállay Erzsébet, Hegedüs Valér zongoraművész és a Szent Efrém Görögkatolikus Iskola Lautitia Gyermekekórusa.

A szentmise végén Szegedi Kálmán, a Jézus Szíve-templom plébánosa köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik adományaikkal, munkájukkal segítették a templom megújulását, a festmények elkészíttetését. A szentmisén részt vett Somogyi László Gábor festő is.

Somogyi László Gábor 1976-ban született Margittán (Románia). Többgyermekes családból származik. 1994–1997 között a nagyváradai Francise Hubik

Népművészeti Főiskola szakát végezte el, kitűnő eredménnyel.

2000-ben elvégezte a Nagyvárad Egyetem Képzőművészeti szakát, ahol művészetpedagógus diplomát szerzett. 2001 évben ugyanazon egyetem szobrászat karára is felvételt nyert.

A művész minden képzőművészeti területen kipróbálta magát: festészet, szobrászat, kerámiakészítés, grafika, ikonfestés és monumentális festészet, mozaik-készítés, templomfestés áll a képességének palettáján. 2007-ben megkapta a Nagyvárad Egyetem mesteri fokozat, tanintézmény vezetői szakdiplomáját is.

képe, a bagaméri görög katolikus templom kis kápolnájának ikonosztázionja is az ő munkáját dicsérik.

*Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye*

A Megszentelt Élet éve 2014. november 30-án kezdődik

Sajtólevél a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia őszi rendes ülésén elhangzottakról.

A cigánypasztoráció területén új kezdeményezésként fogalmazódott meg a Boldog Ceferino Képzési Intézet létrehozásának szándéka, amelynek vezetésével Székely János esztergom-budapesti segédpüspököt bízták meg. Az intézmény célja olyan szakemberek képzése, akik ezen a területen közösség-szervezőként, vezetőként, valamint lelkipásztori munkatársként szolgálnak.

A Püspöki Konferencia – osztozva a Szentatya aggodalmában – 10 millió forint értékben küld gyorssegélyt Irakba, ahol egyházunk világszervezete, a Nemzetközi Karitás (Caritas Internationalis) munkatársai a Caritas Irak önkénteseivel segítik különböző helyszíneken a már több mint 1 millió üldözöttet. Több ezer ember él parkokban, a hegyekben, egy-egy fa árnyéká-

ban a szabad ég alatt, mindent hátrahagyva.

A püspökök testülete határozott arról, hogy megalapítja a Katolikus Intézmények Pedagóguskarát, amelynek célja, hogy a katolikus egyház által fenntartott köznevelési intézmények pedagógusait összefogja és az intézményekben elősegítse a katolikus hit- és erkölcs alapelveinek érvényesülését, ennek segítségével a teljes ember kiformálását.

A tavaly Budapesten megrendezésre került Katolikus Társadalmi Napok programsorozat folytatásaként idén Miskolc adott otthont az egész napos eseménynek. A püspöki konferencia Caritas in Veritate bizottsága által szervezett rendezvény kiemelt célja a Katolikus Egyház válaszainak bemutatása a társadalom aktuális problémáira. 2014. szeptember 13-án szakkonferencia, kerekasztal-beszélgetések, előadások, koncertek, valamint családi játékok várták az érdeklődőket Miskolcon, a Szent István téren.

Az ülésen áttekintették a magyar szerzetesrendek helyzetét, valamint a szerzetes elöljárók beszámoltak a Szentatya által meghirdetett **Megszentelt Élet éve** magyarországi programjairól. **2014. november 30. és 2016. február 2. között** – a nemzetközi programokkal párhuzamosan – több országos és egyházmegyei szintű rendezvényen is részt vehetnek az érdeklődők.

A hagyományoknak megfelelően idén is jótékonyági est keretében emlékezünk meg Árpád-házi Szent Erzsébetről november 23-án, a Duna Palotában, amikor átadásra kerül a Püspöki Konferencia által alapított Szent Erzsébet rózsája díj, a szolgáló szeretet elismeréseként. Ez az alkalom minden évben ráirányítja a figyelmet arra a gyakran csendben, alázatosan végzett, de nagyon fontos és sokrétű önkéntes szolgálatra, amelyet a Katolikus Karitás keretein belül igen sok hívő végez lelkiismeretesen, napról napra, hétről hétre.

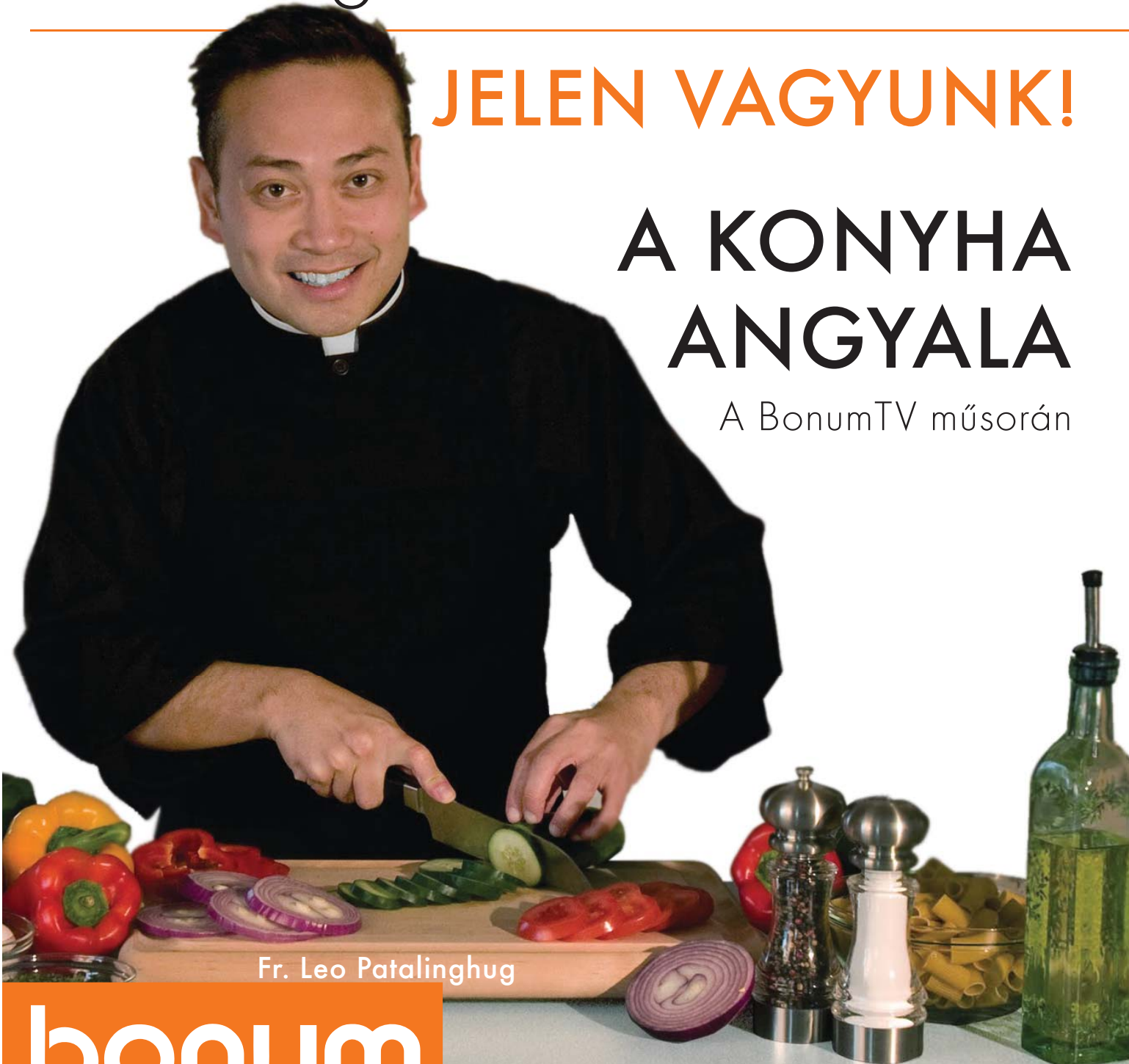
Mohos Gábor, az MKPK titkára

Az első magyar nyelvű,
közösségi katolikus televízió

JELEN VAGYUNK!

A KONYHA ANGYALA

A BonumTV műsorán

Fr. Leo Patalinghug

bonum

A TELEVÍZIÓ AZ ÖN ADOMÁNYAIBÓL TARTJA FENN MAGÁT!

Köszönjük, hogy imáival és adományaival támogatja a BonumTV-t!

www.bonumtv.hu | kozonsegszolgalat@bonumtv.hu | 06 1 780 8085 | 1086 Budapest, Baross u. 127. 5/1.

KERESSE ÉS KÉRJE KÁBELTELEVÍZIÓS SZOLGÁLTATÓJÁNÁL!